

Analyseinstitut for Forskning

Årsberetning 2002

Årsberetning 2002

Beretningen er udgivet af:
Analyseinstitut for Forskning
Finlandsgade 4
8200 Århus N

Tlf. 8942 2394
Fax. 8942 2399
E-mail: afsk@afsk.au.dk

Publikationen kan rekvireres ved
Analyseinstitut for Forskning
så længe lager haves.

Publikationen kan også hentes på
Analyseinstitut for Forsknings hjemmeside:
<http://www.afsk.au.dk>

Tryk: GP-TRYK A/S, Grenaa
Oplag: 750
ISBN : 87-90698-70-3

Årsberetning 2002

Analyseinstitut for Forskning

Indholdsfortegnelse

Beretning ved formanden	5
Formål, opbygning og ledelse	7
Forskning i forskning	7
Forskningsstatistik	7
Opbygning	7
Målsætning	7
Instituttets kontraktlige relation til Videnskabsministeriet	7
Instituttets forhold til omverdenen.....	8
Forskningsprofil	9
Økonomi i forskning.....	9
Individer i forskning.....	9
Forskning og samfund	10
Tværgående forskning.....	10
Instituttets personale	10
Instituttets aktiviteter	11
Projekter 2002	12
Oversigt over projektbeskrivelser	14
Publicerings- og informationsaktivitet ved instituttet 2002	42
Rapporter	42
Forskningsstatistik	42
Offentligt forskningsbudget.....	42
Øvrige udgivelser.....	44
Publikationer ved seminarer/konferencer samt proceedings	45
Publikationer udgivet med/ved andre institutioner	45
Artikler i nationale/internationale videnskabelige tidsskrifter.....	46
Rådgivning/udtalelser	46
Undervisning og foredrag med aktiv deltagelse m.v.	47
Afholdelse af konferencer.....	47
Deltagelse i møder (repræsentation af instituttet)	47
Deltagelse i nationale og internationale konferencer/kongresser og seminarer	49
Uddannelse, kursusdeltagelse	50
Censor og reviewvirksomhed	51
Vejledning (speciale og ph.d.)	51
Bestyrelse for AFSK 15.09.00-14.09.03	53
Samarbejdspartnere	54
Vedtægter for Analyseinstitut for Forskning	55

Beretning ved formanden

Hermed fremlægger bestyrelsen for Analyseinstitut for Forskning beretning om det femte år i instituttets levetid med fuld bemanning. Som det fremgår, er der ved instituttet en lang række projekter i gang. Institutet har i løbet af 2002 gennemført en lang række opgaver for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, ligesom der er udført opgaver for Erhvervsministeriet m.m.

Instituttets medarbejdere har haft et travlt år med at levere data og analyser på basis af data fra forskningsstatistikken, der indsamles særskilt for den offentlige og den private sektor. Sygehussektoren og virksomheder, der udfører forskning og udviklingsarbejde, der kan karakteriseres som sundhedsforskning, er ligeledes gjort til genstand for en selvstændig statistisk behandling.

Blandt forskningstemaerne er det analyser af udviklingen af dynamiske forskningsmiljøer, der især har optaget forskerne, og der er omkring dette tema udgivet en rapport samt flere working papers. Samarbejde er et af temaerne i disse analyser. Projekter specielt omkring erhvervslivets samarbejde med offentlige forskningsinstitutioner har i 2002 været genstand for en række statistiske analyser, som er afrapporteret i working papers samt i en egentlig rapport.

Forskningsledelse har også i 2002 været genstand for flere projekter på instituttet, således bl.a. som led i instituttets deltagelse i REMAP-projektet, der beskæftiger sig med forskningsledelse under hastig forandring. Blandt årsagerne til hastig forandring er dels politiske incitamenter i form af nye love, men også internt på forskningsinstitutionerne sker der i disse år en del ændringer med intensiveret forskningsledelse. Universiteternes reaktioner på de politiske udspil har været genstand for et specielt projekt, der inddrager reaktioner fra forskningsledere på forskellige niveauer i universitetsverdenen tilkendegivet ved interviews og i medierne. Forskningsfrihed er blevet analyseret, dels i forbindelse med universiteternes reaktioner på de politiske udspil, og forskningsfrihed er blevet analyseret som begreb i dets historiske kontekst i et projekt, der tillige inddrager materiale fra undersøgelse af politikeres opfattelser af forskning og forskningspolitik.

Samspillet mellem forskning og samfund har været i fokus i forskellige oplæg vedr. bioteknologi: Hvordan ser danskerne på bioteknologisk forskning og hvordan kan dette tema belyses i en international undersøgelse, spurgte bl.a. OECD instituttet om i 2002. Dette tema indgår i en interessetilkendegivelse til EU's sjette rammeprogram; mens andre interessetilkendegivelser, som instituttet har afgivet omfatter temaerne forskningsledelse og europæisk rådgivningsstruktur, ligesom forskermobilitet er et tema, hvor instituttets ekspertise er ønsket blandt europæiske kolleger.

Det er fortsat instituttets bredde, der giver instituttet mulighed for at udarbejde projekter og statistiske analyser, der indgår i nationale og internationale forskningspolitiske diskussioner. På grund af den forskningsmæssige bredde kombineret med de ved instituttet etablerede databaser har det været muligt at belyse alle de spørgsmål, der i løbet af 2002 er stillet fra nationale og internationale rekvirenter.

Bestyrelsen skal med beklagelse meddele, at der i 2002 er gået omfattende ressourcer til at udarbejde redegørelser til forskningspolitiske overvejelser, der i december 2002 mandede ud i, at Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling ønsker at afvikle instituttet som sektorforskningsinstitution, idet ministeriet har tilkendegivet at ville følge en indstilling herom fra Danmarks Forskningsråd, afgivet i maj 2002.

I lyset heraf er bestyrelsen gået i gang med at sondere mulighederne for at overføre instituttets opgaver til Aarhus Universitet. Rektor for Aarhus Universitet samt dekanen ved det samfundsvidenskabelige fakultet har tilkendegivet, at de er positive over for en indlejring i form af et center ved det samfundsvidenskabelige fakultet såfremt der som led i en sådan overførsel af opgaver indgår midler til fri forskning i et omfang svarende til instituttets tidligere ressourcer.

Jens Kampmann
Bestyrelsesformand

Formål, opbygning og ledelse

Analyseinstitut for Forskning blev i 1997 oprettet som en sektorforskningsinstitution med en selvstændig bestyrelse under Forskningsministeriet, nu Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Instituttet har til formål gennem egen forskning og udredning at styrke grundlaget for det forskningsrådgivende system og for forskningspolitiske beslutninger.

Instituttet skal udføre både grundlæggende forskning og langsigtet kompetenceopbygning og mere anvendelsesorienterede analyser og udredninger.

Forskning i forskning

Instituttet skal udføre forskning i forskning og skal bl.a. analysere vilkårene for forskning, forskningens omfang og fordeling på forskellige områder samt studere forskningens rolle i samfundet.

Instituttet skal opbygge kompetence på sit forskningsfelt, bl.a. gennem samarbejde med andre forskningsinstitutioner.

Instituttet skal bidrage til uddannelse af forskere inden for sit arbejdsområde. Instituttet skal fremme en kvalificeret offentlig debat om forskningspolitiske spørgsmål.

Forskningsstatistik

Instituttet skal efter nærmere aftale med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling udarbejde statistikker og forskningspolitiske udredninger.

Opbygning

Instituttet har siden 1997 haft dr.scient.pol. Karen Siune som direktør. Dr.merc. Peter S. Mortensen og ph.d. i socialantropologi Elisabeth Vestergaard har fungeret som forskningsledere. Ovennævnte personer har i 2002 hver haft det daglige ansvar for en af instituttets forskningssøjler. Elisabeth Vestergaard blev bevilget orlov, da hun pr. 01.10 tiltrådte en stilling som direktør i European Science Foundation.

Målsætning

Det har været instituttets overordnede målsætning at udvikle sig til at være *det danske institut*, der kan give gyldige og pålidelige svar på alle forespørgsler om forskningens rolle i samfundet, herunder spørgsmål om udviklingstræk i nationale forskningspolitiske tiltag samt konsekvenser af ændringer i forskningspolitiske tiltag.

Instituttets kontraktlige relation til Videnskabsministeriet

Ved udgangen af 2000 udløb instituttets udviklingskontrakt med IT- og Forskningsministeriet. Kontrakten blev forlænget yderligere et år gældende for 2001. Instituttet påbegyndte i 2001 forhandlinger med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling om resultatkontrakt for perioden 2002-2005. I april 2002 var der opnået enighed mellem instituttet og ministeriet om udformningen af en ny kontrakt; denne kontrakt blev på grund af en udmelding fra Danmarks Forskningsråd mod forventning ikke underskrevet af ministeriet, idet Danmarks Forskningsråd primo maj i sin gennemgang af sektorforskningsinstitutioner anbefalede at afvikle Analyseinstitut for Forskning, såfremt en række af instituttets myndighedsopgaver kunne udføres af Danmarks Statistik samt Finansministeriet. Instituttet har i året 2002 arbejdet efter den handlingsplan, som efter aftale med ministeriet var udarbejdet som et supplement til resultatkontrakt for 2002-2005.

Instituttet udfører en række myndighedsopgaver for ressortministeriet, og forudsætningen for disse opgaver er et beredskab, der bl.a. omfatter viden og forskningserfaring inden for en række områder.

Instituttets forhold til omverdenen

Instituttets medarbejdere repræsenterer Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling/ Danmark i en række udvalg, hvoraf størstedelen er pålagte opgaver.

Instituttet indgår derudover i en række nationale og internationale netværk.

Instituttet gennemfører projekter på eget initiativ bl.a. for derigennem at have beredskab til at lave udredninger etc. for ministeriet.

Instituttet indgår i forsknings samarbejde med andre, således med forskere fra universiteter og andre forskningsinstitutioner.

Instituttet har medvirket til at uddanne forskere, bl.a. gennem ansættelse af studentermedhjælp, der gives mulighed for at skrive specialer i forbindelse med deres arbejde på instituttet. Instituttet medvirker til ph.d.-uddannelser ved at stille data og rådgivning til rådighed for ph.d.-projekter, og instituttet har haft to ph.d.-studerende tilknyttet. Pt. er der tilsvarende to forskningsassistenter, der søger midler til at komme i gang som ph.d.-studerende.

Instituttets medarbejdere forelæser i diverse sammenhænge, men på grund af instituttets begrænsede forskerkapacitet har der været restriktioner på i hvilket omfang medarbejderne kunne afse tid til fast undervisning. Instituttet indgår gerne i et tættere samarbejde med universiteterne om at undervise ud over de allerede eksisterende forelæsninger forudsat at der afsættes ressourcer til dette formål.

Sammenfattende udgjorde instituttets egen forskning, dvs. forskningsprojekter på eget initiativ, 36% i 2002 af de samlede forbrugte midler, mens myndighedsopgaver udgjorde 60%.

Blandt **myndighedsopgaverne** er der i 2002 udført følgende:

- Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor
- Sektorforskningens årsrapport
- Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde
- Forskning og udviklingsarbejde i sundhedssektoren
- Innovationsstatistik (CIS)
- Offentligt forskningsbudget
- Working Parties on S&T and Innovation, EU
- OECD/NESTI netværksarbejde
- Benchmarking af humane ressourcer
- The role of evaluations in the European science policy
- Samspilsdata til erhvervsministeriet
- Samspilsdata til MVTU
- Baggrundsrapport til "Regeringens videnstrategi" (Statistik for vidensamfundet)
- Beretning/kontraktudkast
- Møde med COS i MVTU
- Science and Society
- Statistical Correspondents / Women in Science
- Forespørgsler på data fra ministerier og andre offentlige myndigheder samt formidling til journalister
- Deltagelse i bestyrelser og styregrupper, udpeget af MVTU

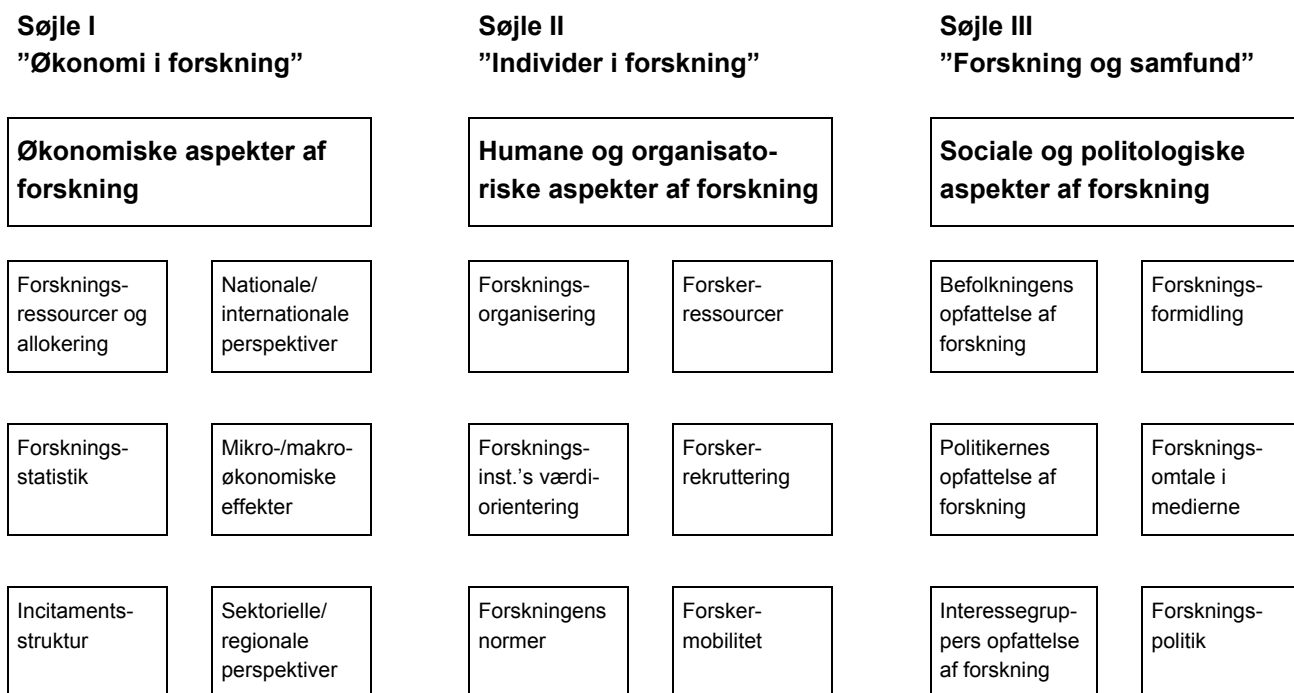
Derudover deltagelse instituttets ansatte i nationale og internationale forskningsnetværk :

ENMOB, MORESS, MUSCIPOLI, PARANET, CEIES, Tripel Helix, Norway 2030, diverse EU-netværk samt ForskningsFaglig Følgegruppe vedr. Teknologiske Fremsyn.

Forskningsprofil

Instituttets forskningsprofil er jf. udviklingskontrakten fra 1998 bygget op omkring tre søjler.

Instituttets udkast til ny kontrakt indeholder en række konkrete tilpasninger, men da denne kontrakt ikke er blevet underskrevet er det profilen beskrevet i kontrakten fra 1998, der berettes i forhold til.

Økonomi i forskning

Søjlen for *økonomiske aspekter af forskning* er siden 01.01.2001 blevet ledet af forskningsleder, dr. merc. Peter S. Mortensen, der som leder af søjlen har ansvaret for at gennemføre opgørelser og analyser af forskningsressourcerne og den derved opnåede effekt. Det indbefatter statistiske opgørelser over midler og personer, der medgår til erhvervslivets og det offentliges forsknings- og udviklingsarbejde samt afdækning af finansieringskilderne. Effekterne afdækkes gennem international og national benchmarking samt gennem makro- og mikroøkonomiske analyser af effekten af det offentliges forskning og erhvervslivets udbytte af investeringer i forskning og innovation.

Søjlen forestår indsamlingen af forskningsbudgettet og forskningsstatistikken i henhold til aftaler med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. I den forbindelse forestår søjlen indberetninger til internationale organisationer, innovationsstatistik (CIS2) og indikatorer til benchmarking til EUROSTAT samt forskningsstatistik til OECD.

Individer i forskning

Instituttets anden søjle: *forskningens organisering og forskningens humane ressourcer* er frem til oktober 2002 blevet ledet af forskningsleder, ph.d. i socialantropologi Elisabeth Vestergaard, som har haft ansvaret for forskning i humane ressourcer, hvorved forstås emner som bestanden af forskeruddannede, forskerrekruttering, forskermobilitet samt undersøgelser af forskellige fagmiljøers og forskningsmiljøers værdiorientering.

Forskning og samfund

Instituttets tredje søjle omfatter *sociologiske og politologiske aspekter af forskningens rolle i samfundet*. Opgaverne i denne søjle omfatter den brede problemstilling omkring befolkningens opfattelse af forskning, forskningsformidling samt forskningsomtale og forskningsdebat i medier m.m. I denne søjle udgør opgaver omkring det politiske systems opfattelser af forskningens rolle i samfundet en central del ligesom analyser af forskningspolitik på nationalt såvel som komparativt plan indgår som væsentlige problemstillinger.

Opgaverne i søjlen, der beskæftiger sig med sociologiske og politologiske aspekter af forskningen, har haft direktør dr.scient.pol. Karen Siune som forskningsleder.

Tværgående forskning

Uanset at instituttet kan beskrives ved en præsentation af ovenstående tre søjler, går en væsentlig del af instituttets opgaver på tværs af søjlerne. Hensigten med instituttets faglige bredde har været at sikre, at der til enhver tid er faglig ekspertise tilstede blandt instituttets faste medarbejdere således at der kan tages stilling til opgaver, der på den ene eller anden måde falder ind under instituttets ansvarsområde: forskningens rolle i samfundet, herunder forskningspolitiske initiativer. Tværgående forskning sorteres under direktøren, som ansvarlig for projekter der på forskellig vis kombinerer aspekter fra de forskellige søjler. Medarbejderne opfattes som deltagende i en pulje, der trækkes på til forskellige projekter alt efter behov.

Instituttets personale

I 2002 har den akademiske stab i statistikafdelingen bestået af 4 fuldmægtige, der alle varetager statistiske opgaver så som dataindsamling, validering, publicering samt besvarelse af forespørgsler. Denne styrkelse af statistikberedskabet har været nødvendig for at sikre kvalitet og effektivitet samt fastholdelse af viden om statistikkens indsamling og databaserne.

Forskningsleder Elisabeth Vestergaard blev bevilget orlov fra instituttet pr. 31. september 2002 for at tiltræde en stilling ved European Science Foundation. Ph.d. Ebbe K. Graversen har siden fungeret som forskningsleder for søjlen "Individer i forskning".

Peter S. Mortensen blev pr. 1. oktober 2002 udnævnt til afdelingsleder med ansvar for statistikcellerne.

Instituttets aktiviteter

Instituttet skal udføre egen forskning, der kan publiceres i internationale eller nationale referee'ede tidsskrifter. Instituttet er forpligtet til at opbygge et beredskab, der kan give svar på forespørgsler om forskningens rolle i Danmark, og instituttet har til opgave at påvirke og opkvalificere den danske debat om forskningens rolle i samfundet. Det er instituttets opfattelse, at den sidstnævnte opgave er løst tilfredsstillende, målt ved de mange henvendelser fra journalister, administratorer m.fl. og deraf følgende offentlig opmærksomhed.

Instituttets medarbejdere har i forskelligt omfang fået optaget artikler i udenlandske publikationer. I løbet af 2002 er der produceret en række arbejdsrapporter, der er udformet og fremsendt som artikeludkast til diverse danske og udenlandske tidsskrifter. Der er stadig projekter og datamateriale, der endnu ikke blevet udnyttet til videnskabelige artikler, idet instituttet på grund af den store belastning med udbygning af infrastruktur og servicestruktur på grund af de mange forespørgsler udefra, har haft begrænsede ressourcer til rådighed til at gennemføre større grundvidenskabelige forskningsprojekter.

Det er instituttets opfattelse, at man gennem en omfattende publiceringsaktivitet har præsteret at få synliggjort instituttet overfor såvel forskningspolitikere, forskere som medier på såvel nationalt som europæisk plan. Hver enkelt publikation udsendes til mere end 300 enkeltpersoner, samt til råd og diverse andre, og der indløber hele tiden forespørgsler om nye eller tidligere publikationer fra politikere, administratorer, forskere, studerende, medier og fra såkaldt almindelige borgere. Instituttets medarbejdere svarer endvidere i stort omfang på forespørgsler fra medier, andre forskere og fra diverse private og offentlige institutioner. Instituttet modtager i øget omfang forespørgsler fra udenlandske institutioner.

Opbygningen af vidensberedskab, herunder opbygningen af de i denne sammenhæng nødvendige databaser, er i fuld gang, men dette arbejde skal i givet fald fortsætte de næste år. Databaser til belysning af forskningens rolle i det danske og internationale samfund er et vedvarende arbejde, der kræver fortsat dataindsamling samt løbende ajourføring. Til dette arbejde er instituttets internationale netværk af kontakter af uvurderlig betydning. Samarbejdet med forskere og statistikere fra OECD og EUROSTAT er i denne sammenhæng af samme vigtighed som samarbejdet med danske og udenlandske universitetsforskere. Det sidstnævnte samarbejde skal dog på alle måder støttes, hvilket bl.a. foregår gennem forskernes deltagelse i internationale, nordiske og danske konferencer med relevante temaer på dagsordenen. Endelig er samarbejdet med sektorforskningsinstitutioner generelt og specielt med sektorforskningsinstitutioner i andre lande med opgaver svarende helt eller delvis til Analyseinstituttets, af stor betydning. På dansk plan varetages dette samarbejde gennem deltagelse i SEDIRK mens det på europæisk plan bl.a. varetages gennem instituttets internationale udvalg, hvor flere af medlemmerne kommer fra tilsvarende institutioner i andre europæiske lande.

Instituttet har i 2002 løst større og mindre serviceopgaver for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, for andre ministerier, for amter og kommuner, for medier samt ikke mindst for OECD og EUROSTAT. Evalueringsudvalget bemærkede i sin rapport, at IT- og Forskningsministeriets "bestellarformåga" burde forbedres, og anbefalede at der skabes større klarhed over projekter og serviceopgaver samt at disse varsles i god tid, helst ved årets begyndelse. Dette punkt er taget op i forhandlingerne med ressortministeriet om instituttets nye udviklingskontrakt for 2002-2005. I forhold til en række større opgaver er der foregået forbedringer i form af mere afklarede bestillinger fra ministeriet, men der er stadig et betydeligt tidspres forbundet med opgaverne.

Det er instituttets opfattelse, at de temaer, der indgår i instituttets tre bærende søjler, alle er behandlet i forskellig typer af aktiviteter med deraf følgende publikationer. Men alle temaer fortjener fortsatte analyser, og det er fortsat hensigten at udbygge det teoretiske forskningsmiljø, hvilket er i overensstemmelse med anbefalingerne fra det internationale evalueringsudvalg.

Projekter 2002

Ved instituttet har følgende projekter været under gennemførelse i 2002:

I søjlen for "økonomi i forskning"

- Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde 2001
- Innovationsstatistik for erhvervslivet, 1998-2000 (CIS3)
- Forskningsstatistik for den offentlige sektor for 2000 samt indsamling af data vedr. 2001
- Forskningsstatistik for sundhedssektoren for 2000
- Foreløbig forskningsbudget 2002 og forskningsbudget 2002
- Udviklingsarbejde m.h.t forsknings finanslov 2003
- Forskningsstatistik for grønlandsrelateret forskning i Danmark og Grønland, 1995-2000
- Benchmarking af EU-landenes forskningsmæssige indsats
- Benchmarking af forskningsmiljøer
- Virksomhedsdatabase 1995-99 vedr. FoU
- Regionale forskelle i erhvervsvirksomheders forskning og udviklingsarbejde
- Økonomiske effekter af forskning og udviklingsarbejde
  - Forekomst og omfang af virksomhedernes FoU-investeringer
  - Makro-analyser af produktivitetseffekten af erhvervslivets FoU-investeringer
  - Mikro-analyser af produktivitetseffekten af danske virksomheders FoU-investeringer
  - Analysen af spillover effekt og effekter af det offentlige FoU-aktivitet
  - Effekten af IKT-områdets FoU-investeringer på erhvervslivets produktivitet
  - Metodestudier af modeller til måling af FoU-effekter
- Betydningen af viden og personmobilitet for virksomhedernes FoU og produktivitet - videnskønomiske aspekter af FoU
- Opbygning af Longitudinal Forskningsdatabase

I statistikafdelingen er der arbejdet med at færdiggøre forskningsstatistikkerne for 2000 for det offentlige og for sundhedssektoren. Desuden er Offentligt forskningsbudget 2002 blevet færdiggjort.

Der er arbejdet med at validere de til den europæiske innovationsundersøgelse CIS3 indsamlede data.

I søjlen for "individer i forskning" er der arbejdet med følgende projekter:

- Universitetsforskeres opfattelse af arbejdsvilkår
- Mobiliteten mellem sammenlignelige arbejdsmarkeder i de nordiske lande
- Inter- og Intramobilitet i de nordiske lande
- ENMOB – Europæisk mobilitet
- Offentligt ansatte forskeres mobilitet
- Den sociale og geografiske mobilitet hos højtuddannede forskere
- Forskningsledelse under forandring - REMAP
- Vidensforvaltning og forskningsledelse - Normer, værdier og vidensudvekslingssystemer - REMAP
- Organisationskulturens betydning for knowledge management – REMAP
- Betydningen af viden og personmobilitet for virksomhedernes FoU og produktivitet - videnskønomiske aspekter af FoU

REMAP-projektet, som er et samarbejdsprojekt mellem AFSK, Institut for Ledelse, Politik og Filosofi (HHK), RISØ samt en række private virksomheder er delfinansieret af forskningsrådsmidler. Projektet administreres af Institut for Ledelse, Politik og Filosofi ved Handelshøjskolen i København. AFSK skal i henhold til

principperne for SUE-projekter medfinansiere totrededele, hvilket vil sige stille med to FTE til rådighed for den stipendiat, instituttet har fået bevilget via SUE-midler.

I søjlen for "samfund og forskning" er der arbejdet med:

- Dansk Forskningspolitik I et komparativt perspektiv
- Managing with Uncertainty in Science Policy - MUSCIPOLI
- Forskningsledelse i en forskningspolitisk kontekst - REMAP
- Erhvervslederens holdninger til forskning og udvikling
- Benchmarking af forskningspolitik i EU kontekst
- Politikere og Forskning
- Folk og forskning II – Opfattelser af og holdninger til forskning, spec. bioteknologi

På tværs af søjlerne har der været følgende projekter:

- Dynamiske forskningsmiljøer (projekt for Danmarks Forskningsråd)
- Benchmarking; metodeudvikling (projekt i samarbejde med universitetsmiljøer)
- Samspil mellem offentlig forskning og det private erhvervsliv (projekt for MVTU)

Der er i alt produceret 8 rapporter, 4 forskningsstatistikker, 14 working papers samt 9 notater i 2002.

I 2001 blev medieprojektet afsluttet, ligesom projektet Folk og Forskning med særligt henblik på befolkningens opfattelser af bioteknologi og IT er afrapporteret. Erfaringer samt data fra dette projekt indgår dog i et projekt, hvortil der i 2002 er søgt eksterne midler til et ph.d.

Projektet Politikere og Forskning er blevet afsluttet i 2002.

Data fra disse projekter vil derefter indgå i et projekt, der ser på samspillet mellem forskning, befolkning og politik.

4.2. Følgende projekter, der har været i gang i år 2002, er under forberedelse til offentliggørelse/ færdiggørelse 2003

I søjlen for "økonomi i forskning":

- Innovationsundersøgelsen CIS3 for EUROSTAT, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og ErhvervsFremmestyrelsen – validering og afrapportering
- Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde 2001
- Udbygning af validering af offentlig forskningsstatistik 2001
- Udbygning af offentlig forskningsbudget, inkl. koordination med forskningsstatistikken
- Statistiske indikatorer til EU-benchmarking – udvikling, indrapportering, analyser
- Udbytte af investeringer i forskning, fortsatte analyser
- Metodestudier til forbedring af statistikker og analyser
- Metodestudier vedr. benchmarking af forskningsmiljøer
- Virksomhedsdatabase 1995-99 vedr. FoU
- Longitudinal Forskningsdatabase

I søjlen for "individer i forskning":

- Kønsforskelle i forskning; fortsat indberetning til EU's Helsinki Gruppe
- ENMOB – European Network on human mobility
- Normer og værdier i forskellige forskningsmiljøer
- Vidensforvaltning i forskningsinstitutioner
- Værdibaseret forskningsledelse
- Forskningsledelse under forandring
- Universitetsforskernes opfattelse af arbejdsvilkår

I søjlen for "samfund og forskning":

- Folk og Forskning II, danskernes holdninger til bioteknologi, blev afsluttet med en serie rapporter, working papers samt konference oplæg (se nedenfor). Projektets data er i 2002 inddraget i et oplæg til et modul i OECD kontekst.
- Teoretisk arbejde omkring forskningens rolle i vidensbaseret politik, fortsat publicering i 2003
- Inddragelse af borgere/erhvervsliv i forskningspolitik; teoretisk arbejde pågår
- Forskningspolitik i komparativt perspektiv, afsluttes 2003
- Forskningsledelse i en forskningspolitisk kontekst (REMAP-projekt)

Som tværgående projekt mellem søjlerne fortsætter:

- Videncirkulation i de menneskelige ressourcer
- Videnssamfundet
- Dynamiske forskningsmiljøer
- Danske virksomheders samspil med vidensinstitutioner
- Erhvervslederens holdning til FoU. Der er arbejdet med at opstille en analysemodel, ligesom der er udarbejdet et arbejdspapir samt en artikel; men på grund af et stigende antal opgaver udefra vil den endelige afrapportering først finde sted i 2003.

Følgende projekter er beskrevet på de næste sider

Forskningsstatistik	15
Innovationsstatistik – CIS III	17
Regionale forskelle i forskning og udviklingsarbejde	18
Økonomiske effekter af forskning og udviklingsarbejde	19
- Forekomst og omfang af virksomhedernes FoU-investeringer	19
- Danske virksomheders produktivitet og effektivitet af FoU-investeringer	20
Analyser af spillover effekt og effekter af det offentlige FoU-aktivitet	21
Sammenhæng mellem FoU inden for IKT-området og erhvervslivets produktivitetsudvikling	22
Betydningen af viden og personmobilitet for virksomhedernes FoU og produktivitet - vidensøkonomiske aspekter af FoU	23
Longitudinal Forskningsdatabase	24
Forskningsledelse og arbejdsvilkår på universiteterne - med udgangspunkt i de ansatte forskere opfattelser	25
REMAP	26
- Forskningsledelse under forandring med hovedvægt på ledelsen af offentlige forskningsinstitutioner	27
- Vidensforvaltning og forskningsledelse - Normer, værdier og vidensudvekslingssystemer	28
- Organisationskulturens betydning for knowledge management	29
- Forskningsledelse i en forskningspolitisk kontekst	30
Videnmobilitet	31
- ENMOB – European Network on Human Mobility	32
- Den sociale mobilitet hos højtuddannede forskere. Hvem hvad hvor?	32
Forskningspolitik	33
MUSCIPOLI - Management with Uncertainty in Science Policy	35
Erhvervslederens holdninger til forskning og udvikling	36
Politikere og Forskning - Politisk styring af forskningen og anvendelsen af forskningsbaseret viden i den politiske beslutningsproces	37
Folk og Forskning II - Danskerne om bioteknologi og IT	38
Dynamiske Forskningsmiljøer	39
Danske virksomheders forskningssamarbejde samt virksomhedernes samspil med vidensinstitutioner	40
Benchmarking af forskningsmiljøer	41

Forskningsstatistik

Instituttet gennemfører efter nærmere aftale med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling indsamlingen og udarbejdelsen af statistikker over forsknings- og udviklingsarbejde i Danmark samt det offentlige forskningsbudget.

Forskningsstatistikkerne har været indsamlet siden 1967, dog kun hvert andet år frem til 1997 (erhvervslivet) og 1999 (det offentlige). Der er udgivet tre særskilte typer af publikationer:

- Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor
- Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde
- Det offentlige forskningsbudget

Desuden er der fra 1997 udarbejdet en publikation om forskningen inden for sundhedssektoren med bidrag fra både offentlige og erhvervsdrivende enheder:

- Forskning og udviklingsarbejde i sundhedssektoren

Analyseinstitut for Forskning har siden 1997 haft i opdrag at udgive disse publikationer, forskningsbudgettet dog først fra 2000. I 2002 er der udgivet statistikker for 2000 og forskningsbudget for 2002.

Der er endvidere udarbejdet diverse notater:

- Den danske forskningsstatistik, set i internationalt og nordisk perspektiv. Notat 2002/9; P. S. Mortensen.
- Forslag til Forsknings- og Innovationsstatistik for erhvervslivet 2002. Notat 2002/8; Peter S. Mortensen. (Internt notat - er ikke offentliggjort)
- Foreløbigt offentligt forskningsbudget 2002 (notat 2001/6)
- FFL2002s bevillinger og budgetoverslag for forskning og udvikling 2002-05 (notat 2001/7)

Dataindsamlingen til 2000-statistikken for det offentlige forskning og udvikling er afsluttet og publiceret i 2002. Ligeledes er der udgivet en publikation om sundhedssektorens forskning og udviklingsarbejde i 2000. For erhvervslivet vil der ikke blive udgivet en forskningsstatistik for 2000, da der i stedet er gennemført en undersøgelse af innovationsaktiviteterne, se særskilt afsnit.

Forskningsbudgettet for 2003 blev forsinket på grund af forsinkelsen i vedtagelsen af Finansloven.

Fra statistikkerne og budgettet indberettes en række nøgleoplysninger til OECD og EUROSTAT. Disse indberetninger er obligatorisk for alle lande, der indgår i EU og har tilsluttet sig OECD. Oplysningerne indgår i deres internationale publikationer, hvor henholdsvis OECD-lande og EU-lande sammenlignes. For at sikre den bedst mulige sammenligning er der udarbejdet et sæt fælles retningslinjer for opgørelsen af forskning og udviklingsarbejde i alle medlemslande, samlet i *Frascati*-manualen. Instituttet deltager i den igangværende revision af denne manual. Instituttet forestår ligeledes indberetningen af indikatorer til EU's *Benchmarking of National Research Policies*.

Efter aftale med Grønlands Statistik og Det grønlandske Hjemmestyres Direktorat for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke er der gennemført en indsamling af oplysninger om grønlandsrelateret forskning i 2000. Grønlandske institutioner og virksomheder har modtaget de danske skemaer og danske offentlige institutioner har haft en række tillægsspørgsmål vedrørende eventuel grønlandsrelateret forskning. Resultaterne er publiceret med samarbejdspartnerne i 1. halvdel af 2002.

Instituttet gennemførte i 2002 efter anmodning fra Sektorforskningens Direktørkollegium (SEDIRK) dataindsamling, analyse og udfærdigelse af rapport vedrørende sektorforskningen i Danmark 2001/2002. Rapporten *Sektorforskningen 2001/2002* er udgivet af SEDIRK december 2002.

Projektansvarlig:

Afdelingsleder Peter S. Mortensen, dr.merc.

Projektledere:

Fuldmægtig Rikke Stephensen, cand.scient.pol. (Erhvervslivets FoU og CIS3)

Fuldmægtig Rikke Willemoes Jørgensen, cand.oecon. (Erhvervslivets FoU)

Fuldmægtig Svend A. Ladefoged, cand.scient.pol. (Offentlig sektors FoU og SEDIRKs årsrapport)

Fuldmægtig Bjørn Schaumann, cand.scient.pol. (FoU i sundhedssektoren og Offentligt forskningsbudget)

Afdelingsleder Peter S. Mortensen (Offentligt forskningsbudget og Grønlandsstatistik)

Projektmedarbejdere:

Mette Glasius, kontorfunktionær

Jane Frølund Irming, kontorfunktionær

Mads Bayer, stud.oecon. (OF) Fratrådt

Kasper S. Nielsen, stud.oecon. (OF)

Mikael Rosenkilde, stud.oecon. (OF)

Ida Bayer, stud.scient.pol. (ER) Fratrådt

Anders Raun, stud.scient.pol. (ER)

Rune Vejlin, stud.oecon. (ER)

Carina Sponholtz, stud.oecon. (OFBudget) Fratrådt

Louise Funch Sørensen (OFBudget)

Innovationsstatistik – CIS III

Instituttet gennemfører efter nærmere aftale med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling indsamlingen og udarbejdelsen af den danske del af den europæiske innovationsundersøgelse (CIS3).

Der er gennemført innovationsundersøgelser 3 gange med 4 års mellemrum. Instituttet administrerer datasættet fra CIS2 og er ansvarlig for CIS3-undersøgelsen.

Undersøgelsen er standardiseret for hele EU samt en række ansøgerlande. Virksomhederne skal dels indberette en række faktuelle oplysninger om innovationens omfang og dels give deres vurdering af forskellige forhold vedrørende innovation. Denne blanding har vist sig at give markant lavere svarprocenter end ved forskningsstatistikken i de fleste medlemslande, herunder også Danmark. Der er derfor gjort en særlig indsats for at få valide og sammenlignelige resultater landene imellem. På grund af det særdeles omfattende arbejde med at validere dataene samt udarbejde vægte til disse er den danske publikation forsinket i forhold til den oprindelige arbejdsplan og vil først udkomme i 1. kvartal af 2003. EUROSTAT's publikationer vil på grund af tilsvarende problemer i de andre europæiske lande blive forsinket. Problemerne med innovationsundersøgelserne drøftes blandt producenterne løbende gennem en række arbejdsgrupper i tilknytning til Eurostat. Problemerne vil ligeledes blive drøftet ved et europæisk seminar, som inddrager brugere af innovationsstatistikken samt repræsentanter for erhvervsvirksomheder i Europa. Analyseinstitut for Forskning indgår som ansvarlig leder, gennem direktøren, af arrangementskomiteen for dette seminar, der arrangeres af The European Advisory Committee on statistical Information (CEIES) i samarbejde med Eurostat.

Projektansvarlig:

Afdelingsleder Peter S. Mortensen, dr.merc.

Projektleder:

Fuldmægtig Rikke Stephensen, cand.scient.pol.

Projektmedarbejdere:

Mette Glasius, kontorfunktionær

Jane Frølund Irming, kontorfunktionær

Ida Bayer, stud.scient.pol. (fratrådt)

Anders Raun, stud.scient.pol.

Rune Vejlin, stud.oecon.

Publicering:

Rapport forventes publiceret primo 2003.

Regionale forskelle i forskning og udviklingsarbejde

Gennem årtierne har industristrukturen regionalt set ændret sig. Ændringerne er teoretisk blevet forklaret ved by-hierarki hypotesen, der antager, at store byområder strategisk set er en fordelagtig beliggenhed for virksomheder, der forsker og udvikler. Begrundelsen er, at disse områder ofte har universiteter og læreanstalter, der giver virksomheden adgang til højt kvalificeret arbejdskraft og viden. Ifølge hypotesen har den fysiske nærhed af forretningspartnere og store virksomheder med FoU-afdelinger også betydning for virksomhedens FoU-adfærd. En række empiriske analyser har forsøgt at påvise by-hierarki hypotesen.

Målet for instituttets undersøgelse har været at få påvist betydningen af danske virksomheders beliggenhed for deres FoU-adfærd empirisk. Det er sket ved at koordinere oplysninger fra den danske FoU statistik med regnskabstal og derefter anvende økonometriske modeller til at bestemme tilbøjeligheden til og intensiteten af engagementet i FoU som en funktion af regionale variable samt korrigerende variable for branche, størrelse mv.

Et andet mål med de regionale undersøgelser har været at give en geografisk beskrivelse af forskelle i FoU-indsatsen i Danmark. Forskellene kan dels være afledt af ovennævnte teori og dels have historiske eller politiske årsager, herunder særlige offentlige støtteforanstaltninger i bestemte regioner.

Projektansvarlig:

Afdelingsleder Peter S. Mortensen, dr.merc.

Projektleder:

Lektor Valdemar Smith, cand.oecon., Handelshøjskolen i Århus

Projektmedarbejdere:

Forskningsassistent Anni Lene Broberg Agerbo, cand.scient.oecon.

Publicering:

En empirisk undersøgelse af regionale forskelle i virksomhedernes forskning og udviklingsaktiviteter.
Working papers 2001/3; A. L. Broberg.

Betydning af regional beliggenhed for forsknings- og udviklingsaktivitet.
Rapport 2001/4; A. L. Broberg.

Does location matter for firms' R&D behaviour? Some empirical evidence.

A. L. Broberg. Presented at The 41st Congress of the European Regional Science Association Zagreb, August 2001.

Effekten af vægtning og korrektion for partielt bortfald i modeller for regionale og andre forskelle i danske virksomheders forskning og udvikling.

Working papers 2001/9; P. S. Mortensen.

Effekten af vægtning og korrektion for partielt bortfald i modeller for regionale og andre forskelle

i danske virksomheders forskningstilbøjelighed. Symposium i Anvendt Statistik, IFI, Handelshøjskolen i Århus, 2002.

Does location matter for firms' R&D behaviour, Empirical evidence for Danish firms.

A. L. Broberg, J. Overgaard og V. Smith. Regional Studies – Journal of the Regional Studies Association, Volume 26 (8) pp. 825-832. 2002.

Økonomiske effekter af forskning og udviklingsarbejde

1. Forekomst og omfang af virksomhedernes FoU-investeringer

Med udgangspunkt i den økonomiske teori er afprøvet modeller, der tegner et billede af, hvorvidt virksomheder er engageret i forskning og udvikling, og i hvilket omfang der investeres i FoU. De to modeltyper (om der forskes/udvikles og i hvilket omfang) giver et forenklet billede af det komplekse samspil mellem de enkelte faktorer. Udgangspunktet er, at virksomheder anvender FoU som en strategisk konkurrence-parameter på linie med andre parametre, som virksomheder anvender for at opnå maksimal indtjening. Der inddrages en række branche- og virksomheds-specifikke karakteristika som forklarende for virksomhedernes FoU-beslutninger. Som forklaringselementer skal nævnes betydningen af markedsstruktur og konkurrenceforhold, adgangsbarrierer til markedet, virksomhedens indtjening, soliditet, ejerform, størrelse samt finansierings- og støtteforhold.

I projektets empiriske del kvantificeres betydningen af de teoretiske forklaringsfaktorer. Analyserne er foretaget på virksomhedsniveau, og datagrundlaget udgøres af en samkøring af flere virksomhedsbaserede datasæt – dels et datasæt ved Centre for Industrial Economics (CIE), Københavns Universitet, der rummer en række regnskabs-variable, dels udtræk fra virksomhedsdatabasen NewBiz og dels instituttets egen FoU-statistik. Afhængig af forklaringselementerne indgår mellem 1200-3500 virksomheder i analyserne.

Blandt de resultater, der hidtil har kunnet påvises af projektet, skal nævnes, at øget konkurrence blandt virksomhederne har en positiv indflydelse på den enkelte virksomheds FoU-indsats, dog således at i brancher med kun én eller to dominerende virksomheder gælder det modsatte. Samtidig gælder, at virksomheder, der befinder sig i brancher, hvor stordriftsfordele gør det svært at etablere sig for nye virksomheder, har en tendens til at investere mindre i FoU. Endelig viser analyserne, at en række virksomhedsspecifikke faktorer spiller en signifikant rolle, især virksomhedens størrelse, alder og ejerform.

Projektet er primært finansieret af Analyseinstitut for Forskning og har eksternt deltagelse af Mogens Dilling-Hansen, Økonomisk Institut, Aarhus Universitet, Valdemar Smith, Tor Eriksson og Erik Strøjer Madsen, Nationaløkonomisk Institut, Handelshøjskolen i Århus.

Projektansvarlig:

Afdelingsleder Peter S. Mortensen, dr.merc.

Projektleder:

Lektor Valdemar Smith, cand.oecon., Handelshøjskolen i Århus

Projektmedarbejdere:

Forskningsassistent Anni Lene Broberg Agerbo, cand.scient.oecon.

Publicering:

En empirisk undersøgelse af regionale forskelle i virksomhedernes forskning og udviklingsaktiviteter
Working papers 2001/3; A. L. Broberg.

Effekten af vægtning og korrektion for partielt bortfald i modeller for regionale og andre forskelle i danske virksomheders forskning og udvikling.

Working papers 2001/9; P. S. Mortensen.

Export Performance and Investment in R&D

Working papers 2002/4; V. Smith, E. S. Madsen og M. Dilling-Hansen.

2. Danske virksomheders produktivitet og effektivitet af FoU-investeringer

Formålet med dette projekt er at analysere ændringer i danske virksomheders produktivitet som følge af aktuelle og tidligere investeringer i FoU. Summen af tidligere investeringer i FoU udtrykker virksomhedens akkumulerede viden og knowhow. Analyserne skal således give svar på, om de FoU-tunge virksomheder generelt er mere produktive end andre.

Projektet består af flere delanalyser. Analyser af sammenhængen mellem virksomhedernes produktivitet og konkurrence-, markeds- og ejerforhold, herunder finansiering, er analyseret på et longitudinalt datasæt der rummer oplysninger for flere tusinde danske erhvervsvirksomheder. Datasættet dækker perioden 1990-1997.

I den del af projektet, hvor der fokuseres specielt på omfanget af FoU, er der foretaget en fletning af forskningsstatistikens virksomheder med regnskabsdata. I alt er ca. 250 danske virksomheder gengængere i FoU-statistikken siden 1987. For disse virksomheder konstrueres et mål for værdien af den enkelte virksomheds FoU-kapital. Beregninger viser at output-effekterne for danske virksomheder af FoU-investeringer er positive, samt at de størrelsesmæssigt ligger nogenlunde på linie med resultaterne for fx amerikanske virksomheder. Finansieringsforhold og øvrig innovationsaktivitet synes ikke at påvirke FoU-kapitalens produktivitet, hvorimod der kan spores en svag positiv betydning af rent udenlandsk ejerskab for FoU-kapitals produktivitet. Beregningerne viser også en vis tidsmæssig forsinkelse af FoU-investeringer.

Projektet har eksternt deltagelse af Mogens Dilling-Hansen, Økonomisk Institut, Aarhus Universitet, Valdemar Smith, Tor Eriksson og Erik Strøjer Madsen, Nationaløkonomisk Institut, Handelshøjskolen i Århus

Projektansvarlig:

Afdelingsleder Peter S. Mortensen, dr.merc.

Projektleder:

Lektor Valdemar Smith, cand. oecon., Handelshøjskolen i Århus

Publicering:

Short-run impact of business sector R&D activities on total factor productivity.

Working papers 2001/2; J. Bentzen og V. Smith.

Danske virksomheders effektivitet og investeringer i forskning og udvikling.

Working papers 2001/4; M. Dilling-Hansen, E. S. Madsen og V. Smith.

Faktorer bag erhvervslivets produktivitetsudvikling, herunder effekten af FoU inden for IKT-området

Working papers 2002/6; A. L. B. Agerbo.

Analyser af spillover effekt og effekter af det offentlige FoU-aktivitet

Projektittlen dækker over en række analyser, der har haft det til fælles, at FoU-aktivitet, produktivitet og spillovers analyseres på tidsserier, der dækker lange perioder og i de fleste tilfælde har en international komparativ tilgangsvinkel. Arbejdet har været koncentreret om projekterne:

- The impact of Government R&D
- National or international spillovers in business R&D

Det første projekt analyserer betydningen af offentlig FoU for erhvervsbrancher i Danmark. Det sidstnævnte er en komparativ analyse af betydningen af spillovers internationalt samt fra den nationale offentlige sektors FoU på den private sektors produktivitet i de nordiske lande.

I 2000/01 har projektet omfattet en analyse af spillover effekterne i forbindelse med virksomheders deltagelse i EU's 4. rammeprogram. Projektet fortsætter i 2003 i begrænset omfang.

Projektansvarlig:

Afdelingsleder Peter S. Mortensen, dr.merc.

Projektleder:

Lektor Valdemar Smith, cand.oecon., Handelshøjskolen i Århus

Projektdeltager:

Forskningsleder Ebbe Krogh Graversen, ph.d.

Jan Bentzen, Handelshøjskolen i Århus

Publicering:

International Research Cooperation, Spillovers and Competition. Empirical Evidence from the EU 4th Framework Programme.

Working papers 2001/1; B. Damm, E. K. Graversen, J. Overgaard og V. Smith.

Faktorer bag erhvervslivets produktivitetsudvikling, herunder effekten af FoU inden for IKT-området

Working papers 2002/6; A. L. B. Agerbo.

Sammenhæng mellem FoU inden for IKT-området og erhvervslivets produktivitetsudvikling

Videnskabelige fremskridt og teknologiske ændringer inden for informations-, og kommunikations-teknologiområdet har vist sig at have stor indflydelse på væksten i økonomien og udviklingen i samfundet. Hensigten med dette nystartede projekt er at nå frem til en empirisk undersøgelse af de økonomiske sammenhænge for danske forhold.

Udenlandske undersøgelser har påvist, at ny teknologi, specielt informationsteknologi, væsentligt bidrager til produktivitetsvæksten. Produktivitetsvæksten forbindes med en stigning i den hastighed det teknologiske indhold ændrer sig og sker i form af skift til mere vidensintensive industrier og servicefag, høje innovationssatser og hurtig anvendelse af nye videnskabelige fremskridt for nye produkter og processer. Dette betyder samtidig voksende krav til arbejdskraftens færdigheder, idet evnen til at skabe, forstå og udnytte viden kan lede til konkurrencefordele, øget velfærd og forbedring i livskvalitet.

Der tages udgangspunkt i, at teknologiske ændringer forventes at være påvirket af erhvervslivets egen investering i forskning og udvikling (FoU), offentlig støtte til virksomhedernes videnskabelige, teknologiske og innovative aktiviteter, udenlandsk FoU og FoU indeholdt i produktionsmidlerne. Der vil yderligere blive inddraget en række branche- og virksomhedskarakteristika, som forklarende faktorer for produktivitetsvæksten.

Projektet forventes at kunne afdække effekten af faktorerne på produktivitetsvæksten, hvorledes forskellige videnskabelige, teknologiske og innovative indsatser påvirker produktivitetsvæksten i respektive industrier og generelt i den enkelte virksomhed og dermed den økonomiske vækst.

Projektansvarlig:

Afdelingsleder Peter S. Mortensen, dr.merc.

Projektleder:

Forskningsassistent Anni Lene Broberg Agerbo, cand.scient.oecon.
Barselsorlov fra 1. september 2002.

Publicering:

Faktorer bag erhvervslivets produktivitetsudvikling, herunder effekten af FoU inden for IKT-området
Working papers 2002/6; A. L. B. Agerbo.

Betydningen af viden og personmobilitet for virksomhedernes FoU og produktivitet - videnskønomiske aspekter af FoU

Projektet bygger på de allerede opnåede resultater indenfor instituttets søjler vedrørende "Økonomi i forskning" og "Individer i forskning" og er i høj grad et projekt, der går på tværs af de to søjler. Specielt bygges der videre på de mikro- og makro-økonomiske aspekter og incitamentsstrukturer samt forskermobilitet, -rekruttering, -ressourcer og -organisering.

Den tværgående røde tråd i projektet er vidensressourcerne i virksomheder, forskningsinstitutioner såvel som hos individer, dvs. forskere. Projektet er i opstarten, og tilpasses løbende instituttets forskningsaktiviteter og aktuelle opgaver. Hidtil er der arbejdet på

- Det danske Nationale Innovations System, NIS.
- Jobmobilitet, person- og forskermobilitet.
- Forskningssamarbejde.
- Forskningsstatistikken.
- Forskningsorganisering.
- Økonomiske aspekter.
- Incitament for forskning.
- Samkøring af Forskningsstatistikken for 1995, 97, 98 og 99 med information om viden, samarbejde, forskningsaktiviteter etc. fra de øvrige databaser hos AFSK, se projektbeskrivelsen herpå.

Målet med projektet er at give resultater der

- Giver teoretiske modeller for vidensspredning, -akkumulering, -ledelse og -investering i det danske samfund.
- Giver mål på anvendelsen, strukturen og dynamikken i vidensanvendelsen hos danske virksomheder mv.
- Anvender AFSKs data til økonometriske modeller til bestemmelse af effekter af viden, vidensakkumulering, samarbejde etc.
- Benytter modelresultaterne til at opstille generelle strukturelle resultater for afkast af forskningsinvesteringer i viden, i materiel, i samarbejde etc.
- Giver strukturelle resultater for betydningen af vidensmængden hos medarbejderstaben, samt udviklingen heri.
- Yderligere belyser resultater om regional indflydelse på forskningsaktiviteter.
- Angiver vidensintensitetens betydning for virksomhedernes udvikling.

Projektansvarlig/projektleder:

Forskningsleder Ebbe K. Graversen, ph.d.

Projektmedarbejder:

Projektmedarbejder Michael Mark, stud.oecon.

Publicering:

Mobility among researchers.

Working papers 2001/7; K. Langberg og E. K. Graversen.

Danske virksomheders forskningssamarbejde

Rapport 2002/5; E. K. Graversen.

Bestemmende faktorer for danske virksomheders valg af forskningssamarbejdspartnere

Working papers 2002/14; E. K. Graversen og M. Mark.

Longitudinal Forskningsdatabase

Projektet er startet i 2001 med en opbygning og fletning af instituttets forskningsstatistik for den private sektor i en database for årene 1995, 97, 98 og 99. Databasens enheder er virksomheder identificerbare ved juridiske identitetsnumre. Data fra den spørgeskemabaserede forskningsstatistik er suppleret med erhvervsinformation fra Købmandsstandens Oplysningsbureau og fra Bonnier Business Information, NewBiz. Arbejdet med databasen har været omfattende både tids- og ressourcemæssigt. Databasen omfatter ved årets udgang en samlet og håndterlig database med økonomiske, forskningsrelaterede og virksomhedsspecifikke informationer for de virksomheder der har været udtaget til indsamling af forskningsstatistikken. Databasen er ubalanceret, således at virksomhederne optræder i de år de er med i statistikken, maksimalt fire år, minimalt et år.

Databasen skal danne baggrund for en række analyser af forskellige økonomiske aspekter af FoU. AFSK har allerede lavet en stribe sådanne undersøgelser på statistik fra årene 1995 og 97. Disse undersøgelser og analyser bliver med den udvidede database mere konjunkturuafhængige ligesom tidsserieaspektet i databasen tillader mere avancerede økonometriske modelleringer af de økonomiske effekter af FoU. Ydermere skal databasen blandt andet benyttes til analyser af hvorledes viden i virksomhederne påvirker deres FoU og produktivitet. Data benyttes til en nærmere belysning af hvorledes medarbejdernes viden, specielt forskernes viden, påvirker virksomhedernes udvikling over tid. Desuden skal virksomhedernes branchespecifikke jobmobilitetsrater og den videnudveksling og cirkulation der er heri inddrages,

Målet med databasen er at samle de forskellige årgange af forskningsstatistikken i en konsistent longitudinal database, der kan benyttes i AFSKs daglige forsknings- og udredningsarbejde. En tilsvarende database for den offentlige sektors forskningsinstitutioner er ligeledes planlagt for at lette forskeradgangen til AFSKs indsamlede kvantitative og kvalitative data.

Databasen er i løbet af 2002 blevet anvendt i de første analyser og undersøgelser i projektet om viden og økonomi, se dette.

Projektansvarlig:

Forskningsleder Ebbe K. Graversen, ph.d.

Projektmedarbejdere:

Projektmedarbejder Michael Mark, stud.oecon.

Forskningsledelse og arbejdsvilkår på universiteterne - med udgangspunkt i de ansatte forskeres opfattelser

Undersøgelsens hovedformål har været at afdække de ansatte forskeres arbejdsvilkår og deres holdninger til forskellige former for forskningsledelse.

Undersøgelsens data er tilvejebragt ved hjælp af en webbaseret spørgeskemaundersøgelse, hvor den enkelte forsker via en e-mail blev informeret om undersøgelsen og fik et password.

Afdækningen af forskernes arbejdsvilkår tog sit udgangspunkt i fordelingen af arbejdet på enkeltkategorier, som f.eks. forskning, forskellige former for undervisning og administration.

Undersøgelsens resultater vil blive offentliggjort i to rapporter, hvoraf den første vil lægge hovedvægten på de kvantitative informationer og den anden de kvalitative. Den første rapport udkom i foråret 2001, den anden forventes at udkomme i foråret 2002.

Herudover vil resultaterne også blive anvendt i en kommende tværgående rapport, der sammenligner forskeres arbejdsvilkår og -holdninger på tværs af universiteter, sektorforskningsinstitutioner og det private arbejdsmarked. Denne del vil indgå som en del af projektet **Forskningsledelse under forandring**.

Andre dele af undersøgelsen vil indgå i forarbejdet til en større undersøgelse om **Normer, værdier og vidensudvekslingssystemer**, ligesom undersøgelsens informationer vil blive brugt i andre sammenhænge.

Projektansvarlig:

Forskningsleder Elisabeth Vestergaard, ph.d. til 31.09.02

Seniorforsker Kamma Langberg, ph.d. fra 01.10.02

Projektleder:

Seniorforsker Kamma Langberg, ph.d.

Projektmedarbejder:

Forskningsassistent Per Stig Lauridsen, cand.scient.

Publicering:

Universitetsforskernes arbejdsvilkår og holdninger til forskningens og forskeres vilkår - hovedresultater.
Rapport 2001/5; K. Langberg og P. S. Lauridsen.

Universitetsforskernes holdninger til forskningsledelse - herunder universitetsforskernes reaktioner på kontrakter. K. Langberg i Hansson, Finn & Jørgensen, Birte Holst (red): *Forskningens dilemmaer*.
Samfundslitteratur.

Universitetsforskere om arbejdsvilkår, forskning og ledelse
Rapport 2002/6; P. S. Lauridsen.

REMAP

REMAP er et forskningssamarbejde mellem Institut for Ledelse, Politik og Filosofi (Handelshøjskolen i København), Analyseinstitut for Forskning, Afd. for Systemanalyse (RISØ) samt seks forskningsbaserede danske virksomheder.

Samarbejdet har til formål at skabe en dybere teoretisk forståelse for ledelse og prioritering af forskning med henblik på at udvikle praktiske ledelsesværktøjer og metoder til at forstå, lede, prioritere og evaluere både offentlige og industrielle forskningsaktiviteter.

De deltagende institutioner og virksomheder vil nå dette fælles mål gennem samarbejde og udveksling af viden og medarbejdere. Mere specifikt vil deltagerne i REMAP samarbejde:

- Opbygge teoretiske og praktiske kompetencer i forskningsledelse
- Generere, udveksle og formidle ny viden om forskningsledelse
- Udvikle og udbyde kurser i forskningsledelse.

REMAPs flerdisciplinære tilgang bygger bro mellem teori og anvendelse, læring og praksis, vidensopbygning og uddannelse - og mellem de institutionelle aktører i det såkaldte "triple helix" (universiteter, erhvervsliv og det offentlige).

Analyseinstitut for Forskning deltager i REMAP med en række forskellige projekter:

- Forskningsledelse under forandring
- Vidensforvaltning og forskningsledelse
- Organisationskulturens betydning for knowledge management
- Forskningsledelse i en forskningspolitisk kontekst

Desuden indgår følgende som delprojekter:

- Universitetsforskeres opfattelse af arbejdsvilkår
- Dansk forskningspolitik som ramme om forskningsledelse

I forbindelse med REMAP-projektet har Kamma Langberg i 2002 besøgt Trinity College of Dublin for at inddrage irske erfaringer i analysen af ledelse under forandring.

REMAPs delelementer er beskrevet på de følgende sider.

Forskningsledelse under forandring med hovedvægt på ledelsen af offentlige forskningsinstitutioner - REMAP

Projektet Forskningsledelse under forandring består af et teoretisk delprojekt og en række empiriske delprojekter. De empiriske delprojekter vil tage afsæt i offentlige forskningsinstitutioner.

Det teoretiske og de empiriske projekter udarbejdes sideløbende, således at de empiriske resultater kan inddrages i det teoretiske projekt på tre niveauer: som eksempler der kan belyse teorierne generelt dvs. eksemplarisk, som eksempler der kan belyse teoretiske problemer, dvs. sætte teoretiske spørgsmål og som udgangspunkter for teoretiske reformuleringer.

Det teoretiske delprojekt har to hovedspor:

Et ledelsesteoretisk, der vil have udgangspunktet i overvejelser kendt under betegnelsen Knowledge Management, Total Quality Management og overvejelser kendt under betegnelsen Agent-Principal-problemstillingen

De empiriske delprojekter skal for det første kortlægge forskellige opfattelser af begrebet forskningsledelse og for det andet skal projekterne herefter beskrive forskellig praksis i forhold til ledelse af forskningsinstitutioner og (større) forskningsprojekter, med udgangspunkt i konkrete cases.

Projektaktivitet i 2002:

CASE: RUC

Forskningsledelse under Forandring - CASE: Institut 8 på RUC
Rapport 2002/3; K. Langberg.

Management in the Triple Helix - from a University perspective. CASE: Department of Dairy and Food Science, The Royal Veterinary and Agricultural University in Copenhagen
Paper præsenteret på Triple Helix-konferencen i København 2002.
Udgivet ved AFSK som Working papers 2002/13.

Kvalitetsledelse (TQM) på danske sektorforskningsinstitutioner:

Interviews optaget og indsamling af materiale færdiggjort i 2001. Materialet indgår i afsluttende rapport 2002, ligesom det danner grundlag for et WP.

Benchmarking.

Det samarbejde som AFSK har indgået i om benchmarking indgår i den afsluttende rapport, ligesom der udsendes et working paper.

Internationale erfaringer

Møde på NIFU og møder på Trinity College, Dublin danner baggrund for del af afsluttende rapport.

Deltagelse i en række møder om universitetsledelse bl.a. arrangeret af rektorkollegiet.

Projektansvarlig/projektleder:

Seniorforsker Kamma Langberg. Ph.d.

Projektmedarbejdere:

Forskningsassistent Per Stig Lauridsen, cand.scient.

Vidensforvaltning og forskningsledelse - Normer, værdier og vidensudvekslingssystemer - REMAP

En forudsætning for at få en kompetent forskningsledelse, der forstår at udnytte og udvikle stedets videnskabelige ressourcer, er, at forskningsledelsen har et indgående kendskab til videnskabelige selvforståelser. Projektet undersøger det univers af ideer og værdier, som knytter sig til forskningsinstitutionen, og som danner grundlag for de forskellige forventninger, som forskningssystemet selv, erhvervslivet og det politiske system stiller til forskningen.

Projektet kortlægger forskelle i opfattelse af forskning og forskelle i forandringen af opfattelser mellem de parter, som spiller sammen i vidensforvaltning.

Hovedtemaer i undersøgelsen er systemernes struktur og logik, vidensforvaltning under forandring og normer og værdiers betydning for vidensforvaltning.

Datamaterialet er indsamlet; et foreløbigt papir er udarbejdet, som indgår i notatet:

Undersøgelser fra Analyseinstitut for Forskning vedr. samspil mellem virksomheder og vidensinstitutioner (Internt notat - er ikke offentliggjort).

Notat 2002/4; E. K. Graversen og P. S. Mortensen. August 2002.

På grund af Elisabeth Vestergaards overgang til anden stilling vil afrapporteringen af dette projekt blive forsinket, men dataene vil blive inddraget i forbindelse med andre projekter om samspillet mellem offentlig forskning og det private erhvervsliv.

Projektansvarlig/projektleder:

Forskningsleder Elisabeth Vestergaard, ph.d.

Publicering:

Videnskabelighed. Femten portrætter.

Rapport 2001/3; E. Vestergaard og D. F. N. Mouridsen.

Organisationskulturens betydning for knowledge management - REMAP

Udgangspunktet for projektet er en antagelse om, at den måde hvorpå videnskabelig viden i en forskningsinstitution produceres, anvendes, fortolkes, forkastes og cirkuleres, er et resultat af indlejrede og kulturelt definerede processer. Projektet har til formål at synliggøre organisationskulturens indvirkning på knowledge management i praksis, og som praksis. Både organisationskultur og knowledge management indeholder fællesnævnerne som eksempelvis kommunikation, koordination og informationsudveksling. Gennem en analyse af disse åbnes der mulighed for at indplacere knowledge management i en social sammenhæng, hvorved begrebet tilføjes en yderligere dimension. Denne indfaldsvinkel adskiller sig fra tidligere analyser af knowledge management, hvor begrebet opfattedes instrumentalt. Det er projektets ønske at afdække, om der er fællestræk i organisationskultur, og om de udmøntes i specifikke typer af knowledge management i praksis, og hvilke konsekvenser det i så fald måtte have for institutionens virke.

Projektets empiriske grundlag udgøres af interviews og observationer på forskellige forskningsinstitutioner samt erhvervsvirksomheder, alle aktive indenfor IT- eller sundhedsforskning.

Relevansen af projektet skal ses i sammenhæng med REMAP-projektet, hvori dette projekt indgår som ph.d.-projekt. REMAP, som generelt omhandler forskningsledelse under komplekse forhold, har til formål at identificere de problemstillinger der knytter sig til fremtidig forskningsledelse. Ph.d.-projektet placerer sig centralt i forhold til REMAP, idet kendskab til organisatorisk selvforståelse er en forudsætning for effektiv forskningsledelse.

Projektdeltager:

Kandidatstipendiat Michael Taarnby Jensen, cand.mag.

Vejleder:

Direktør Ole Høiris Nielsen, mag art. Center for Kulturforskning, Aarhus Universitet.

Medvejleder:

Forskningsleder Elisabeth Vestergaard, ph.d.; fratrædt som vejleder medio 2002. Erstattet af Lars Quortrup, Syddansk Universitet.

Bivejleder:

Lektor Søren Wenneberg, ph.d. Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, Handelshøjskolen i København, erstattet i 2002 af Kenneth Husted LPF, Handelshøjskolen i København.

Forskningsledelse i en forskningspolitisk kontekst - REMAP

Som en opfølgning på projektet om dansk forskningspolitik er der i tilknytning til REMAP-projektet: "Knowledge management under rapid change", et projekt, der ser på aspekter af forskningsledelse givet forskningspolitiske initiativer såsom kontrakter mellem universiteterne, IT- og Forskningsministeriet samt Undervisningsministeriet.

Projektet, der ser på forskningsledelse i en forskningspolitisk kontekst, er en af del af det såkaldte REMAP projekt, hvor der i samarbejde med universiteter og virksomheder ses på "forskningsledelse under forandring" ved forskellige organisationer og institutioner.

I det samlede REMAP-projekt indgår bl.a. følgende spørgsmål:

- Forskningspolitiske aktører
- Forskningspolitikens overordnede værdiorientering
- Forskningspolitiske styremidler
- Ændringer i forskningspolitikken over tid/v. ministerskift
- Forskningspolitikens stigende omtale af behovet for ledelse af universiteter m.m.
- Den nationale forskningspolitik som ramme om ledelsesmæssige dispositioner
- Den europæiske forskningspolitik, herunder EU's rammeprogrammer
- Forskningsledere som aktører i forskningspolitiske initiativer?

I forhold til REMAP som helhed er det her beskrevne projekt inddraget i to teoretiske sammenhænge, dels på det overordnede niveau som kendetegnende den samtid som temaet forskningsledelse under forandring analyserer, og dels på detailprojektniveau, dvs. i forhold til den enkelte institutions forskningsledelse, idet projektet er centreret omkring den form for forskningsledelse, der foregår på universiteterne.

Dataindsamling er foregået gennem 2001 med særlig vægt på indsamling af debatindlæg, offentlige udmeldinger o.l. vedr. ledelse af den forskning, der foregår ved universiteterne. Dette materiale, som er genstand for en diskursanalyse med henblik på at afdække værdier og opfattelser blandt debatdeltagerne, er i 2002 blevet suppleret med interviews foretaget af udvalgte rektorer, dekaner og institutledere ved danske universiteter.

Det samlede projekt vil blive afsluttet primo 2003.

Projektansvarlig/projektleder:

Direktør Karen Siune, dr.scient.pol.

Projektmedarbejdere:

Projektmedarbejder Peter Brink Andersen, stud.mag.

Publicering:

Kvalitativ interviewundersøgelse på Institut 8, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, Roskilde Universitetscenter

Working papers 2002/2; P. B. Andersen.

En ledelsesreform på danske universiteter: Spørgsmål og problemstillinger

Working papers 2002/7; P. B. Andersen.

Videnmobilitet

En analyse af arbejdspladsmobilitet, herunder forskeres jobmobilitet, arbejdsmarkedshistorier og sociale baggrund ved hjælp af registerdata.

Videnmobilitet er den overordnede betegnelse for en række projekter som AFSK nu i flere år har været involveret i. Arbejdet har givet en lang række publiceringer og samarbejder i eget, OECD og Nordisk Ministerråds regi. De enkelte delprojekter, aktiviteterne heri og deres output under mobilitetsprojektet er angivet under hvert projekt.

Projektet har primært til formål at belyse videnmobilitet, arbejdsmarkedstilknytning, karriereforløb, social og socioøkonomisk mobilitet, blandt højtuddannede danskere. Blandt de højtuddannede på arbejdsmarkedet er specielt forskerne interessante. Personmobilitet og dermed cirkulation af viden er en betydende del af det nationale innovationssystem, NIS, som har været genstand for omfattende OECD-analyser de seneste år. Videnmobiliteten er en unik del af det vidensamfund, som blandt andet EU opprioriterer i planerne for det europæiske forskningsrum, ERA.

Beskrivelsen af retninger, bestemmelsen af størrelser og barrierer for cirkulationen af menneskelige ressourcer i relation til de højtuddannede er en væsentlig del af projektet. Projektet omfatter danske dokumentationsstudier, nordiske og europæiske sammenlignende studier, grænsemigrationsstudier såvel som studier af social arv blandt danske forskere.

Til sammenligning af mobilitetsmål mm. for de højtuddannede benyttes et repræsentativt udsnit på 1% af befolkningen. Denne stikprøve er koblet med alle individer med en lang videregående uddannelse. Oplysningerne skal afdække typer og karakteristika i personmobiliteten i form af arbejdsstedsmobilitet, geografisk mobilitet, social mobilitet og økonomisk mobilitet. Datasættet er primært registerdata leveret af Danmarks Statistik (IDA-datasættet) og dækker perioden 1988-1997.

Rækkefølgen af nedenstående projekter er ikke ensbetydende med nogen form for tidsmæssig eller vigtighedsrækkefølge. Der kan forekomme omskrivninger, tilføjelser, udeladelser eller tidsforskydninger i de enkelte dele af projekterne. Alle projekterne vil dog stadig holde sig inden for den overordnede målsætnings ramme, nemlig at belyse forskere og højtuddannedes karakteristika i relation til den store fokusering på udvikling, beskrivelse og bestemmelse af innovationskapaciteterne i nu- og fremtidens informations- og vidensamfund.

Projektansvarlig/projektleder:

Forskningsleder Ebbe Krogh Graversen, ph.d.

Projektmedarbejdere:

Michael Mark, stud.oecon.

Publicering:

Knowledge transfer by labour mobility in the Nordic countries

Working papers 2002/1; E. K. Graversen.

Job Mobility - LFS versus Registers, Data Sources on Human Capital Mobility - the Danish case

Notat 2002/7; E. K. Graversen.

ENMOB – European Network on Human Mobility

EU-netværket "European Network on Human Mobility – ENMOB" er startet i september 2001. Netværket er finansieret i to år af EUs femte rammeprogram og omfatter 18 deltagere fra hele EU, Norden og kandidatlandene. Gruppen er dannet af deltagere i OECD Fokusgruppen og i den nordiske mobilitetsgruppe. AFSK deltager med i alt 3 månedsværk i netværkets projekterede levetid.

ENMOB har til formål at bidrage til udviklingen af indikatorer for og analyser af human mobilitet. Både national og international mobilitet undersøges. ENMOB skal udvikle nye fælles standarder for måling og præsentation af human mobilitet og opgørelser heraf. ENMOB skal udforske og afprøve eksisterende datakilder i forsøget på at udnytte disse samt rådgive om hvorledes bedre datakilder til mobilitetsstudier konstrueres og indsamles. ENMOB skal se på validiteten af eksisterende migrationsdata og foreslå hvorledes de nuværende migrationsstatistikker bedre kan benyttes til studier af international mobilitet af menneskelige ressourcer.

Projektansvarlig/projektleder:

Forskningsleder Ebbe Krogh Graversen, ph.d.

Projektmedarbejder:

Michael Mark, stud.oecon.

Publicering:

Bidrag indgår i international publicering.

Offentligt ansatte forskeres mobilitet

Dette projekt har til formål at undersøge arbejdsmarkedstilknytningen for offentligt ansatte forskere. Via en kobling af registerdata fra Danmarks Statistik (IDA-data) med data fra Statens Centrale Lønregisters oplysninger om jobtitler er det muligt at undersøge forskeres karriereveje. Der bliver i projektet specielt fokuseret på overgangsfrekvenser i relation til jobtype og arbejdssteder. Data fra andre undersøgelser fortaget på AFSK inddrages også i publiceringerne.

Projektansvarlig:

Forskningsleder Ebbe K. Graversen, ph.d.

Projektleder:

Seniorforsker Kamma Langberg, ph.d.

Publicering:

Mobility among researchers.

Working papers 2001/7; E. K. Graversen og K. Langberg.

Mobility among researchers.

Konference papir; E. K. Graversen og K. Langberg. The 5th International conference on Technology, Policy and Innovation. Delft, The Netherlands.

Knowledge mobility and mobility of researchers - in a Triple Helix perspective.

Konference papir; E. K. Graversen og K. Langberg. REMAP-konference, Hillerød.

Forskermobilitet i Danmark

Working papers 2002/8; E. K. Graversen.

Den sociale mobilitet hos højtuddannede forskere. Hvem hvad hvor?

Den sidste del i projektet undersøger forskeres socioøkonomiske baggrund og deres sociale og geografiske mobilitet. Registerdata forsøges udnyttet til at identificere en række oplysninger om forskerens husstand, forældre mv. og sammenholdes for at afgøre, hvorvidt der er tale om en social opadgående mobilitet for de højt uddannede eller ej. Registerinformationen som benyttes i undersøgelsen dækker en periode på 10 år fra 1988 til 1997.

Tidshorisont: Projektet er afsluttet med rapport i 2002

Projektansvarlig/projektleder:

Forskningsleder Elisabeth Vestergaard, ph.d. (fratrådt 30.09.02)

Projektmedarbejdere:

Forskningsleder Ebbe Krogh Graversen, ph.d.

Projektmedarbejder Michael Mark, stud.oecon.

Publicering:

Hvor kommer forskerne fra?

Rapport 2002/4; E. Vestergaard.

Where do researchers come from?

Working papers 2002/5; E. Vestergaard.

Forskningspolitik

Forskningspolitiske analyser skal efter oplægget til instituttet udgøre en væsentlig del af instituttets forsknings og udredningsaktivitet.

Instituttet har gennemført projekter om dansk forskningspolitik som er publiceret. I den internationale evaluering blev det anbefalet at man styrkede indsatsen på dette felt med inddragelse af mere teori. I løbet af 2002 er der arbejdet på en opfølgning og teoretisk relatering af arbejdet med dansk forskningspolitik. Derudover har instituttet bidraget med leverance af en række konkrete oplæg i forbindelse med et ekspertudvalg der arbejder med benchmarking af europæisk forskningspolitik, dvs. Instituttet har leveret data, arbejdskraft m.m. til et EU-projekt om benchmarking af national forskningspolitik i europæisk perspektiv.

Instituttet deltager derudover i et komparativt projekt finansieret af EU STRATA midler. Instituttet er koordinator for dette projekt, der under acronymet MUSCIPOLI har gennemført 3 workshops med omfattende europæisk deltagelse.

Projektansvarlig/projektleder:

Direktør Karen Siune, dr.scient.pol.

Projektmedarbejder:

Forskningsassistent Kaare Aagaard, cand.scient.pol.

Publicering:

Dansk forskningspolitik – Organisation, virkemidler og indsatsområder
Rapport 2000/9; K. Aagaard.

Der arbejdes I efteråret 2002 på et working paper/rapport om de mange initiativer, der i 2002-03 vil blive gennemført inden for dansk forskningspolitik set i et komparativt perspektiv. Afrapportering af projektet vil finde sted i 2003.

MUSCIPOLI - Management with Uncertainty in Science Policy

Instituttet fik i september 2000 en opfordring fra en kreds af europæiske forskere, grupperet i det såkaldte PARANET, til at være koordinator for et europæiske projekt om forskningsledelse med særligt fokus på de problemer, som rammerne i form af en usikker forskningspolitik medfører for forskningsledelse.

Usikkerheden, der indgår i projektet som en væsentlig basisantagelse, sigter på, at man ikke skal forvente en stimulus-respons reaktion på forskningspolitiske initiativer, der svarer til den såkaldte injektionsmodel.

Forskningspolitiske initiativer medfører ikke automatisk den med de forskningspolitiske initiativer erklærede målsætning. Denne form for usikkerhed opleves som en central faktor blandt europæiske forskningsråd, og det er en kreds af forskere og administratorer med erfaring i europæisk forskningsrådsarbejde, der med den tekniske betegnelse MUSCIPOLI danner konsortiet bag ansøgningen om EU midler.

MUSCIPOLI modtog i september 2001 meddelelse om en bevilling under EU's femte rammeprogram STRATA til afholdelse af tre workshop med efterfølgende udfærdigelse af en form for håndbog i forskningspolitisk ledelse for administratorer.

Analyseinstitut for Forskning afholdt i september 2001 den første af de tre workshops med deltagelse af repræsentanter for 12 lande. Temaet for den første workshop var: "Science Policy - Setting the Agenda for Research".

Workshop nr. 2 blev afholdt i Paris i maj 2002 med temaet *tværvideenskabelig forskning*: "The design and delivery of inter- and pluri-disciplinary research".

Tredje workshop med temaet *opbygning af europæisk forskerkapacitet* blev afholdt i Athen, oktober 2002: "Building European Research Capacity". Rapport herfra vil foreligge primo 2003.

På baggrund af omfattende teoretisk såvel som empirisk baserede oplæg er der fra den første og anden workshop udarbejdet rapporter, som er tilgængelig på MUSCIPOLIs hjemmeside, der findes som en del af Analyseinstitut for Forsknings hjemmeside www.afsk.au.dk/muscipoli.htm.

Projektansvarlig/projektleder:

Direktør Karen Siune, dr.scient.pol., koordinator for MUSCIPOLI

Projektmedarbejder:

Forskningsassistent Kaare Aagaard, cand.scient.pol.

Projektadministrator:

Kontorfuldmægtig Anne-Mette Pedersen

Publicering:

Science Policy – Setting the Agenda for Research

Rapport 2001/8; (ed.) K. Aagaard og K. Siune.

The design and delivery of inter- and pluri-disciplinary research

Rapport 2002/7; (ed.) K. Aagaard og K. Siune.

Erhvervslederens holdninger til forskning og udvikling

Analyseinstituttet gennemførte i perioden december 2000 – april 2001 dataindsamling vedr. danske erhvervslederens meninger og handlinger omkring forskning og udviklingsarbejde.

Projektet er foranlediget af debatten om behovet for øget samarbejde mellem universiteter og erhvervsliv og har derfor til hensigt at belyse samspillet mellem offentlig og privat forskning udover forskningsstatistikens oplysninger om finansiering og samarbejde, herunder at se på hvilke katalysatorer og barrierer der påvirker forskningsintensiteten, -arten og -kvaliteten.

Undersøgelsen søger at belyse i hvilket omfang dansk erhvervsliv indsamler informationer for at få indblik i forskningen, herunder hvilke kilder – art og geografisk – der i givet fald benyttes. Det undersøges desuden, hvilken betydning forskellige samarbejdsformer og støtteordninger har for forskningsindsatsen. Specielt fokuseres på betydningen af det offentliges rolle, både som vidensfrembringer (offentlig forskning), vidensformidler, samarbejdspartner og arbejdskraft-kilde, men også den overordnede forskningspolitik.

Som baggrundsvariable indgår forskningsstatistikens oplysninger om bl.a. størrelse, omsætning og FoU-indsats. Disse er suppleret med konkurrent-informationer, patentforhold, eksport-status og uafhængighedsgrad.

Projektansvarlig:

Direktør Karen Siune, dr.scient.pol.

Projektleder:

Afdelingsleder Peter S. Mortensen, dr.merc.

Projektdeltagere:

Forskningsleder Ebbe K. Graversen, ph.d.

Forskningsassistent Per Stig Lauridsen, cand.scient.

Forskningsassistent Anni Lene Broberg Agerbo, cand.scient.oecon.

Carina Sponholtz, stud.oecon. (fratrådt)

Publicering:

Erhvervslederens holdninger til det offentlige forskning

Working papers 2002/3; P. S. Mortensen.

En samlet rapport er under udarbejdelse. Derudover vil der blive udarbejdet artikler på basis af de til undersøgelsen indsamlede oplysninger.

Politikere og Forskning - Politisk styring af forskningen og anvendelsen af forskningsbaseret viden i den politiske beslutningsproces

Projektets første del beskriver gennem kvantitativ og kvalitativ analyse folketingspolitikernes generelle opfattelse og anvendelse af forskningens betydning for det danske samfund.

Anden del har et mere teoretisk sigte.

På tværs af de to hoveddele bygger projektet på kvantitative og kvalitative data indsamlet ved en spørgeskema- og interviewundersøgelse (hvor populationen er henholdsvis samtlige folketingspolitikere og formændene for de stående udvalg). Den anden hoveddel skal suppleres med teoretisk litteratur samt kommissonsrapporter, høringsrapporter o. lign.

Projektet er færdiggjort i 2002. Det er fortsat planen, at der skal udarbejdes en eller flere artikler med international publicering for øje på basis af dette projekt.

Projektansvarlig:

Direktør Karen Siune, dr.scient.pol.

Projektleder:

Forsker Kristian Kindtler, cand.scient.pol., fratrædt 31.08. 2002

Projektmedarbejder:

Forskningsassistent Niels Mejlgaard, cand.scient.pol. fra 01.09. 2002

Forskningsassistent Kaare Aagaard, cand.scient.pol. fra 01.09. 2002

Publicering:

Politikere og forskning – Politikeres opfattelse og anvendelse af forskning
Rapport 2000/4; K. Kindtler

Politik og forskning - Forskningspolitik mellem autonomi og heteronomi
Rapport 2002/8; N. Mejlgaard, K. Aagaard og K. Siune.

Folk og Forskning II - Danskerne om bioteknologi og IT

Som opfølgning på projektet Folk & Forskning, der blev gennemført i 1997, foretog Analyseinstitut for Forskning i efteråret 2000 yderligere en undersøgelse af danskernes opfattelse af og holdninger til forskning. Undersøgelsen tager specielt sigte på at afdække befolkningens opfattelse af bioteknologisk forskning og IT-forskning. Netop disse forskningsområder prioriteres i disse år højt i den danske forskningspolitik.

Undersøgelsen har et flerstrengt sigte: I den europæiske debat indgår i stigende grad de europæiske borgeres opfattelser af forskning, og det var i den europæiske såvel som i den nationale kontekst oplagt relevant at undersøge, om der har været en udvikling i danskernes opfattelse af og holdninger til forskning. En lang række af de spørgsmål, der blev stillet i 1997-undersøgelsen, er derfor blevet gentaget. Resultaterne er sammenlignet med tidligere undersøgelser af danskernes holdninger til forskning i Eurobarometer-regi. Herved har det været muligt at undersøge udviklingen i danskernes holdninger til forskning fra 1992 og frem til i dag. Projektets andet hovedområde er en undersøgelse af danskernes holdning til forskning i bioteknologi og informationsteknologi. Sigtet er her igen at drage sammenligninger over tid. Ved hjælp af ældre danske undersøgelser samt undersøgelser foretaget på europæisk niveau, hvor Danmark er inkluderet, har det været muligt at følge udviklingen i danskernes holdninger til bioteknologi og informationsteknologi fra 1989 og frem til i dag.

Danskernes opfattelser af og holdninger til forskning generelt - og bioteknologi og informations-teknologi specifikt - sættes endeligt ind i et europæisk perspektiv. I forbindelse med arbejdet i OECD har instituttet fungeret som leading country vedr. borgernes opfattelse af bioteknologi.

Projektansvarlig:

Direktør Karen Siune, dr.scient.pol.

Projektleder:

Forskningsassistent Niels Mejlgaard, cand.scient.pol.

Publicering:

Folk og Forskning - Bioteknologi i vidensamfundet
Rapport 2001/7; N. Mejlgaard og K. Siune.

Folk og Forskning - Opfattelser og holdninger, 1997-2000
Rapport 2001/2; N. Mejlgaard og K. Siune.

Folk og forskning - Danskerne om IT-forskning
Working papers 2001/10; N. Mejlgaard.

Public Understanding of Science - Perceptions of and Attitudes towards Biotechnology in Denmark
Working papers 2001/5; N. Mejlgaard og K. Siune.

Forskningsformidling - Danskernes kilder til viden om forskning.
Notat 2001/2; N. Mejlgaard.

Bioteknologi - Opfattelser og holdninger blandt danskere, 1989-2000
Notat 2001/3; N. Mejlgaard og K. Siune.

Public Participation in Technology Foresight
Working papers 2002/12; N. Mejlgaard og K. Siune.

Projektet er fremlagt ved konferencer og seminarer, således bl.a. på Triple Helix konferencen, november 2002. Projektet er endvidere præsenteret i rapporten: *Focus on biotechnology - Issues related to R&D in biotechnology - Denmark in a comparative perspective*, Rapport 2002/2; N. Mejlgaard og K. Siune.

Dynamiske Forskningsmiljøer

Dynamik og fornyelse på danske universiteter og sektorforskningsinstitutioner – En analyse af hvad der karakteriserer dynamiske og fornyende forskningsmiljøer.

Danmarks Forskningsråd, DFR, bad i efteråret 2001 Analyseinstitut for Forskning, AFSK, om at iværksætte en undersøgelse af hvilke faktorer og mekanismer, som skaber dynamik og fornyelse på danske universiteter og sektorforskningsinstitutioner. Formålet med undersøgelsen er at udpege de faktorer, som overordnet karakteriserer en række forskningsmiljøer udpeget af DFR ud fra kriteriet om at de alle opfattes som dynamiske og fornyende forskningsmiljøer. DFRs ønske er at få en generel fremstilling af hvilke faktorer, der karakteriserer dynamik og fornyelse, således at disse kan fremmes i alle typer af forskningsmiljøer.

Undersøgelsen omhandler en række forskningsmiljøer, som per definition er dynamiske og fornyende idet det har været udvælgelseskriteriet. 15 forskningsmiljøer er udpeget som de repræsentative enheder, der udgør undersøgelsens enheder. Disse udmærker sig ved en stor organisatorisk forskellighed ved at være projektafgrænsede grupper, forskningsgrupperinger, universitetsinstitutter, sektorforskningsinstitutioner eller forskningscentre. Nogle enheder har fysisk været murløse, mens andre har stærke fysiske bindinger i eksisterende forskningsmiljøer.

Undersøgelsen opdeler analyserne i to niveauer, nemlig den strukturelle og organisatoriske ramme for gruppen samt forskningsprocessen og den enkelte forskers placering heri. Sammenholdt giver dette en omfattende og detaljeret beskrivelse af det faglige og sociale forsknings- og arbejdsmiljø samt forskningsmiljøernes produktion og produktivitet. Med basis i de indsamlede data er der lavet en case for hvert forskningsmiljø. Disse cases indeholder de indsamlede informationer for hver undersøgelseenhed og samler netop disses karakteristika, struktur og kontekst. Informationerne er gengivet i en analyse, som udtrækker de generelle karakteristika som genfindes i forskningsmiljøerne. Case-oplysningerne er ikke offentligt tilgængelige, men en række anonymiserede karakteristika vil blive gengivet i rapportens konklusioner. Projektet er afsluttet i 2002, men der foreligger udkast til artikler til internationale tidsskrifter og working papers.

Projektansvarlig:

Direktør Karen Siune, dr.scient.pol.

Projektleder:

Forskningsleder Ebbe Krogh Graversen, ph.d. (projektkoordinator)

Projektgruppen:

Seniorforsker Kamma Langberg, ph.d. Forsker Evanthia Kalpazidou Schmidt, phil.dr., forskningsassistent Per Stig Lauridsen, cand. scient., projektmedarbejder Michael Mark, stud.oecon.

Publicering:

Dynamik og fornyelse på danske universiteter og sektorforskningsinstitutioner - En analyse af hvad der karakteriserer dynamiske og fornyende forskningsmiljøer

Rapport 2002/1; E. K. Graversen, E. K. Schmidt, K. Langberg og P. S. Lauridsen.

Organization and Management of Research Environments

Working papers 2002/11; E. K. Schmidt.

*Innovation and Dynamics in Public Research Environments in Denmark
-a Research Policy Perspective*

Working papers 2002/10; E. K. Schmidt, E. K. Graversen og K. Langberg.

Danske virksomheders forskningssamarbejde samt virksomhedernes samspil med videninstitutioner

I en videnbaseret økonomi er en fortsat læring en forudsætning for virksomheders udvikling og overlevelse. Innovative virksomheder øger kontinuerligt deres videnbase for at forbedre deres konkurrencesituation. En del af virksomhedernes innovation er i form af forskning og udvikling, FoU, internt i virksomheden. Virksomhedernes FoU-profil, FoU-kompetence og FoU-absorptionskapacitet er blandt de faktorer, som forklarer virksomhedernes behov for og valg af varierende typer af samarbejdspartnere. Projektet analyserer hvilke faktorer, der bestemmer danske virksomheders valg af samarbejdspartnere fra private virksomheder såvel som offentlige forskningsinstitutioner, danske såvel som udenlandske.

Projektet anvender AFSKs indsamlede forskningsstatistik for erhvervslivet for 1999 samt en række af instituttets øvrige data. Projektet har givet en række publikationer i 2002 og disse vil blive fulgt op i 2003 med anvendelse af nyere datamateriale fra instituttets indsamling af data til CIS3 og forskningsstatistik for erhvervslivet for 2001.

I forbindelse med projektet har AFSK gennemført en specialundersøgelse for VTU i efteråret 2002 - foråret 2003 vedrørende danske virksomheders samspil med videninstitutioner, herunder specielt omfang, incitament og barrierer for en række forskellige typer af samspil med videninstitutioner i Danmark og udlandet. Godt 400 stratificerede virksomheder besvarede et omfattende spørgeskema om deres holdninger til forskellige aspekter af samspil med videninstitutioner. Formålet med undersøgelsen har været at afdække ny viden om forskelligheder i danske virksomheders faktiske og ønskede samspil med videninstitutioner. VTU ønskede med projektet at identificere hvilke faktorer hos virksomhederne, som fremmer eller hindrer samspil med videninstitutioner. AFSK har anvendt de indsamlede spørgeskemabaserede data sammen med forskningsstatistik for erhvervslivets for 2001 til at lave en række analyser, udredninger og beskrivelser af mønstre og sammenhænge for virksomhedernes samspil med videninstitutioner. AFSK publicerer en række af analyserne i undersøgelsen som notater i foråret 2003 efter at VTU har anvendt og offentliggjort materialet i VTUs eget samspilprojekt.

Projektansvarlige:

Afdelingsleder Peter S. Mortensen, dr.merc.
Forskningsleder Ebbe K. Graversen, ph.d. (også projektleder)

Projektdeltagere:

Forskningsassistent Per S. Lauridsen, cand.scient.
Projektmedarbejder Michael Mark, stud.oecon.

Publicering:

Danske virksomheders forskningssamarbejde
Rapport 2002/5; E. K. Graversen.

Bestemmende faktorer for danske virksomheders valg af forskningssamarbejdspartnere
Working papers 2002/14; E. K. Graversen og M. Mark.

Undersøgelser fra Analyseinstitut for Forskning vedr. samspil mellem virksomheder og vidensinstitutioner
Notat 2002/4; E. K. Graversen og P. S. Mortensen. (Internt notat - er ikke offentliggjort)

Forskningsamarbejde og -kompetence blandt danske virksomheder med biotekforskning
Notat 2002/6; M. Mark og E. K. Graversen.

Benchmarking af forskningsmiljøer

Benchmarking projektet indeholder både teoretiske og empiriske elementer, idet det er tanken, at analyseinstituttets medarbejdere sideløbende med at der igangsættes et empirisk projekt i samarbejde med en række forskningsmiljøer også deltager i den løbende diskussion om Benchmarking af forskningsmiljøer. Erfaringer fra benchmarkingprojektet skal inddrages i andre projekter.

Benchmarking-konceptet

Den bærende ide i den udgave af benchmarking konceptet, som der arbejdes med på Analyseinstitut for Forskning, er sammenligning med andre for at lære af disse andre. Der er altså tale om *en læringsproces*, hvor formålet er at blive bedre til at gøre det, man gør, ved at lære af egne og andres erfaringer. Et benchmarking projekt kan således indledes med en selvevaluering

Første led i hele benchmarking processen ligger i en erkendelse af, at det er muligt at forbedre sig. Benchmarking bygger desuden på åbenhed, tillid og selverkendelse. Læringsprocessen er bygget systematisk op og vil være opdelt i en række faser. Benchmarking af forskning kompliceres af, at det er vanskeligt at måle det, der kommer ud af forskningsprocessen: viden og formidlingen af viden. Der må i stedet for anvendes *indikatorer*, suppleret med casebeskrivelser af de enkelte miljøer.

Når de fælles kvantitative indikatorer er identificeret og der er opnået enighed om, på hvilken måde der skal sammenlignes, indsamles informationerne. Dernæst laves sammenligninger og *best practices* identificeres inden for de områder, der er aftalt på forhånd.

En af de metoder, man kan anvende i forbindelse med den kvantitative analyse af indikatorerne, er DEA-metoden. Den er analyseret i AFSK-rapport 2001/6: *Et forsøg på Benchmarking* og beskrevet i notatet *Eksemplificering af DEA-metodens vægtberegning* (AFSK-notat 2001/9).

Benchmarking af økonomiske universitetsmiljøer

Den 1. marts 2002 indkaldte AFSK i samarbejde med institutlederen for Økonomisk Institut, Aarhus Universitet til et møde om intern Benchmarking af økonomiske miljøer. Indbydelsen var sendt bredt ud til dekaner og rektorer med økonomiske forskningsmiljøer og til institutledere. På mødet blev det besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, der har udarbejdet et oplæg til det videre arbejde. Oplægget blev udsendt til miljøerne d. 29. april 2002. På dette møde blev det dels besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, dels at iværksætte en besøgsrunde på en række institutter. Besøgsrunden blev afsluttet med et samlet oplæg, der blev sendt til samtlige interesserede i august 2002. Responsen på dette oplæg vil blive behandlet primo 2003.

Projektansvarlig:

Forskningsleder Peter S. Mortensen, dr.merc.

Projektmedarbejdere:

Seniorforsker Kamma Langberg, ph.d.

Publicering:

Notat vedr. kritikken mod rapporten "Et forsøg på Benchmarking".

Notat 2001/4; P. S. Mortensen.

Eksemplificering af DEA-metodens vægtberegning.

Notat 2001/9; P. S. Mortensen, K. Langberg og C. Sponholtz.

Benchmarking - and ranking of publications. CASE: Economics, Management and Finance Working papers 2002/9; K. Langberg.

Publicerings- og informationsaktivitet ved instituttet 2002

Rapporter

Dynamik og fornyelse på danske universiteter og sektorforskningsinstitutioner - En analyse af hvad der karakteriserer dynamiske og fornyende forskningsmiljøer
Rapport 2002/1; E. K. Graversen, E. K. Schmidt, K. Langberg og P. S. Lauridsen.
English summary og Dansk resume publiceret online.

Focus on biotechnology - Issues related to R&D in biotechnology - Denmark in a comparative perspective
Rapport 2002/2; (ed.) N. Mejlgaard og K. Siune.

Forskningsledelse under forandring - CASE: Institut 8 på RUC
Rapport 2002/3; K. Langberg.

Hvor kommer forskerne fra?
Rapport 2002/4; E. Vestergaard.

Danske virksomheders forskningssamarbejde
Rapport 2002/5; E. K. Graversen.

Universitetsforskere om arbejdsvilkår, forskning og ledelse
Rapport 2002/6; P. S. Lauridsen.

The design and delivery of inter- and pluri-disciplinary research
Rapport 2002/7; (ed.) K. Aagaard and K. Siune.
Dansk resumé publiceret online.

Politik og Forskning - Forskningspolitik mellem autonomi og heteronomi
Rapport 2002/8; N. Mejlgaard, K. Aagaard og K. Siune.

Forskningsstatistik

Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor - Forskningsstatistik 2000
B. Schaumann og P. S. Mortensen.

Forskningsstatistik for Grønland 1995-2000 - Forskning og udviklingsarbejde i Grønland og ved danske forskningsinstitutioner
P. S. Mortensen m.fl.

Forskning og udviklingsarbejde i sundhedssektoren - Forskningsstatistik 2000
B. Schaumann og P. S. Mortensen.

Offentligt forskningsbudget

Offentligt forskningsbudget 2002
P. S. Mortensen og C. Sponholtz.

Working papers

Knowledge transfer by labour mobility in the Nordic countries

Working papers 2002/1; E. K. Graversen.

Kvalitativ interviewundersøgelse på Institut 8, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, Roskilde Universitetscenter

Working papers 2002/2; P. B. Andersen.

Erhvervslederes holdninger til det offentlige forskning

Working papers 2002/3; P. S. Mortensen.

Export Performance and Investment in R&D

Working papers 2002/4; V. Smith, E. S. Madsen og M. Dilling-Hansen.

Where do researchers come from?

Working papers 2002/5; E. Vestergaard.

Faktorer bag erhvervslivets produktivitetsudvikling, herunder effekten af FoU inden for IKT-området

Working papers 2002/6; A. L. B. Agerbo.

En ledelsesreform på danske universiteter: Spørgsmål og problemstillinger

Working papers 2002/7; P. B. Andersen.

Forskermobilitet i Danmark

Working papers 2002/8; E. K. Graversen.

Benchmarking - and ranking of publications. CASE: Economics, Management and Finance

Working papers 2002/9; K. Langberg.

*Innovation and Dynamics in Public Research Environments in Denmark
-a Research Policy Perspective*

Working papers 2002/10; E. K. Schmidt, E. K. Graversen og K. Langberg.

Organization and Management of Research Environments

Working papers 2002/11; E. K. Schmidt.

Public Participation in Technology Foresight

Working papers 2002/12; N. Mejlgaard og Karen Siune.

Management in the Triple Helix - from a University perspective. CASE: Department of Dairy and Food Science, The Royal Veterinary and Agricultural University in Copenhagen

Working papers 2002/13; K. Langberg.

Bestemmende faktorer for danske virksomheders valg af forskningssamarbejdspartnere

Working papers 2002/14; E. K. Graversen og M. Mark.

Notater

Finanslovsforslag 2002's bevillinger og budgetoverslag 2003-05 vedrørende forskning og udvikling
Notat 2002/1; P. S. Mortensen og C. Sponholtz.

A module on Measuring Social Issues as concerns Biotechnology
Notat 2002/2; K. Siune.

Analyse af forskelle mellem Foreløbigt Forskningsbudget 2002 og Offentligt Forskningsbudget 2002
Notat 2002/3; P. S. Mortensen og C. Sponholtz.

Undersøgelser fra Analyseinstitut for Forskning vedr. samspil mellem virksomheder og vidensinstitutioner
Notat 2002/4; E. K. Graversen og P. S. Mortensen.
(Internt notat - er ikke offentliggjort)

Finanslovsforslag 2003s bevillinger og budgetoverslag 2004-06 vedrørende forskning og udvikling
Notat 2002/5; P. S. Mortensen.

Forskningssamarbejde og -kompetence blandt danske virksomheder med biotekforskning
Notat 2002/6; M. Mark og E. K. Graversen.

Job Mobility - LFS versus Registers
Data Sources on Human Capital Mobility - the Danish case
Notat 2002/7; E. K. Graversen.

Forslag til Forsknings- og Innovationsstatistik for erhvervslivet 2002
Notat 2002/8; P. S. Mortensen.
(Internt notat - er ikke offentliggjort)

Den danske forskningsstatistik, set i internationalt og nordisk perspektiv
Notat 2002/9; P. S. Mortensen.

Øvrige udgivelser

Årsberetning 2001 samt Virksomhedsregnskab 2001

Publikationer ved seminarer/konferencer samt proceedings

Graversen, Ebbe Krogh:

- *R&D-cooperating Danish Firms*. Artikel i Scandinavian BiotechArena 2002. Medicon Valley BioConference, conferenceavis.

Langberg, Kamma:

- *Management in the Triple Helix - from a University perspective*. CASE: Department of Dairy and Food Science, The Royal Veterinary and Agricultural University in Copenhagen. Oplæg ved 4th Triple Helix Conference, Copenhagen Business School, November 2002.

Mejlgaard, Niels:

- "Public perceptions of biotechnology - survey results"; i Mejlgaard, N. (ed.) 2002. *Focus on biotechnology. Issues related to R&D in biotechnology - Denmark in a comparative perspective*. Analyseinstitut for forskning.
- "Foresight and Scientific Citizenship"; i proceedings *Norway 2030 Foresight to Scenarios - Methodology and Models*. Juli 2002, European Free Trade Association, Brussels.
- "Public Participation in Technology Foresight"; i proceedings fra 4th Triple Helix Conference. November 2002, Copenhagen Business School, Copenhagen.

Mortensen, Peter S.:

- *Effekten af vægtning og korrektion for partielt bortfald i modeller for regionale og andre forskelle i danske virksomheders forskningstilbøjelighed*. Symposium i Anvendt Statistik, IFI, Handelshøjskolen i Århus, 2002.

Schmidt, Evanthia Kalpazidou:

- *Evaluation and Science Policy*, presented at European RTD Evaluation Network Meeting, Molskroen 27.-28. november 2002.
- *The Use of R&D Evaluations in European Science Policy*, presented at European RTD Evaluation Network Meeting, Molskroen 27.-28. november 2002.

Siune, Karen:

- *The emergence of inter- and pluri-disciplinarity*. MUSCIPOLI Workshop Two, Paris, 3.-4. maj 2002.
- *Building European Research Capacity*. MUSCIPOLI Workshop Three, Athen, 10.-11. oktober 2002.

Aagaard, Kaare:

- *Political attempts to facilitate cross-disciplinarity in Danish research* (artikel i efterfølgende rapport og præsentation ved MUSCIPOLI Workshop Two "The design and delivery of inter- and pluri-disciplinary research", Paris, 3.-4. maj 2002.

Publikationer udgivet med/ved andre institutioner

Langberg, Kamma:

- *Universitetsforskernes holdninger til forskningsledelse - herunder universitetsforskernes reaktioner på kontrakter* in Hansson, Finn & Jørgensen, Birte Holst (red): *Forskningens dilemmaer*. Samfundslitteratur.

Schmidt, Evanthia Kalpazidou:

- Boganmeldelse: *Blikket på kønsbarriererne i Akademia*. Kontur nr. 6 2002.

Siune, Karen:

- *Building European Research Capacity*, rapport fra MUSCIPOLI Workshop Three, Athen. Udgives ved University of Athens.
- *Does public Broadcasting have a future?* Haas & Langenbucher (Hg.) I *Medien und Kommunikationspolitik*, Wien, 2002.

Artikler i nationale/internationale videnskabelige tidsskrifter

Mortensen, Peter S og Kamma Langberg:

- *Benchmarking på offentlige forskningsinstitutioner : Et ledelsesværktøj : En kommentar til en kommentar...* Dansk sociologi, Vol. 13, nr. 1. s. 103-110.

Schmidt, Evanthia Kalpazidou:

- *Innovation and Dynamics in Public Research Environments in Denmark – a Research Policy Perspective* (for reviewing).
- *Organization and Management of Research Environments* (for reviewing).

Siune, Karen:

- *A module on Measuring Social Issues as concerns Biotechnology*. OECD DSTI/EAS/STP/NESTI(2002)7.

Rådgivning/udtalelser

Graversen, Ebbe:

- Diverse udtalelser til EU, OECD, MVTU, aviser og andre blade samt til en række interesseorganisationer.

Lauridsen, Per Stig:

- Udtalelse om universitetsforskeres arbejdsvilkår. Politiken 23. august 2002.

Mejlgaard, Niels:

- "Mere skepsis over for bioteknologi". Udtalelse til Kristeligt Dagblad 17. juni 2002.

Mortensen, Peter S.:

- Benchmarking – replik til indsigelser. Forskerforum, januar 2002.
- ForskningsFaglig Følgegruppe for Teknologiske Fremsyn. Løbende. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Siune, Karen:

- Diverse udtalelser til bl.a. OECD, Eurostat, Videnskabsministeriet, dagblade samt diverse radiokanaler.

Vestergaard, Elisabeth:

- Interview i Forskerforum. nr. 151. januar 2002 om kvindelige forskere og karriere jf. en EU rapport om kvinder i forsknings- og uddannelsessystemet.
- "Forskning". Læserbrev i Weekendavisen 14. juni 2002, kommentar til Danmarks Forskningsråds rapport af 1. maj 2002.
- "Kritiske røster kvæles". Debatindlæg i Dagbladet Information 15.-16. juni 2002, kommentar til Danmarks Forskningsråds rapport af 1. maj 2002.
- "Forskning baseret på fordomme". Debatindlæg i Dagbladet Politiken 24. juni 2002, kommentar til Danmarks Forskningsråds rapport af 1. maj 2002.

- "Misbrug af mandat". Debatindlæg Magisterbladet nr. 12, 27. juni 2002, kommentar til Danmarks Forskningsråds rapport af 1. maj 2002.
- "Forskere flytter i par", Interview i Magisterbladet nr. 14, 8. august 2002.
- Evalueringer for Den Europæiske Kommission, DG XII. Bruxelles.
- Evaluator for Granskingarráð Føroya (Det Færøske Forskningsråd).
- Evaluator for Norges Forskningsråd.
- Evaluator for National Endowment for the Humanities, USA (Det Amerikanske Forskningsråd).
- Konsulent for Wenner-Green Foundation for Anthropological Research, inc. New York.

Undervisning og foredrag med aktiv deltagelse m.v.

Langberg, Kamma:

- Oplæg om forskningsledelse/dynamiske forskningsmiljøer for Protein Research Group, SDU 15. maj 2002.
- Oplæg om forskningsledelse/dynamiske forskningsmiljøer for MLI, KVL 19. september 2002.
- Oplæg om forskningsledelse/dynamiske forskningsmiljøer for Institut for Miljø- og Erhvervsøkonomi, SDU, 30. oktober 2002.

Mortensen, Peter S.:

- *Statistikproduktion og forskningsstatistik* ved Grønlands Statistik, 10. april 2002.
- *Dansk forskningsstatistik* ved Forskningsforums årsmøde, 15. april 2002.
- *Grønlandsrelateret forskning 1995-2000* ved Polarforskerdagen 25. oktober 2002. Dansk Polar Center.

Schaumann, Bjørn:

- Foredrag for Statens Teknisk-Videnskabelig Forskningsråd, 10. april 2002.

Schmidt, Evanthia Kalpazidou:

- Foredrag på IVC-SEP/DTU om Dynamiske og fornyende forskningsmiljøer, 14. juni 2002.

Siune, Karen:

- Oplæg om strategier ved AVI-møde 23. august 2002.
- Oplæg om forskningspolitik ved Dansk Magisterforenings møde på Sandbjerg, 26. august 2002.
- CIPRE, 'Innovation Policy Research' and 'Education Policy Analysis' and 'Implementation', Budapest 17.-26. november 2002.

Sponholtz, Carina:

- Foredrag for Statens Teknisk-Videnskabelig Forskningsråd, 10. april 2002.

Afholdelse af konferencer

- *The role of evaluations in the European Science Policy. Evaluations as instruments in science policy.* European RTD Evaluation network meeting, Molskroen Femmøller, 27.-28. november 2002.

Deltagelse i møder (repræsentation af instituttet)

Graversen, Ebbe Krogh:

- Kontaktmøde mellem NIFU og Analyseinstitut for Forskning. Oslo, 11. februar 2002.
- Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Præsentation af AFSK-aktiviteter for COS-repræsentanter fra Holland, 4. marts 2002.
- Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Præsentation af AFSKs aktiviteter indenfor virksomheders samspil med andre FoU-aktører, 8. august 2002.

Langberg, Kamma:

- Kontaktmøde mellem NIFU og Analyseinstitut for Forskning. Oslo, 11. februar 2002.
- Køn - når viden er vigtig. In - og eksklusionsprocesser i Akademia (afslutningskonference for forskningsinitiativet 'Kønsbarrierer i de højere uddannelser og forskningen'. Schæffergården 14.-15. marts 2002.
- 'Lika - ulika' arrangeret af Högskoleverket. Lejondal i Sverige, 21.- 22. marts 2002.
- AC-høring om universitetsreformen i Landstingssalen, 27. august 2002.
- Europæisk workshop om benchmarking og universitetsledelse. HHK, 25. september 2002.
- Rektorkollegiets konference. København, 30. september 2002.
- Præsentation af EUs 6. rammeprogram (FIRST). SDU, 2. oktober 2002.
- Køn - når viden er vigtig. Landstingssalen, 21. oktober 2002.

Lauridsen, Per Stig:

- Kontaktmøde mellem NIFU og Analyseinstitut for Forskning. Oslo, 11. februar 2002.

Mortensen, Peter S.:

- Kontaktudvalgsmøde for det offentlige forskningsstatistik (med Svend Ladefoged).
- Kontaktudvalgsmøde for sundhedssektorens forskningsstatistik (med Bjørn Schaumann).
- Kontaktudvalgsmøde for erhvervslivets forskningsstatistik (med Rikke Stephensen og Rikke Willemoes Jørgensen).
- Udvalg vedrørende "Drivkræfter i det danske vidensamfund". Juni og august 2002.
- OECD, juni 2002.
- EUROSTAT (WPM'er september og november 2002).
- Møde om nordisk forskningsstatistik, september 2002.

Schmidt, Evanthia Kalpazidou:

- Kontaktmøde mellem NIFU og Analyseinstitut for Forskning. Oslo, 11. februar 2002.
- Seminar on multidisciplinary – SISTER, Stockholm, 14. maj 2002.
- Information Society Technologies Conference, København, 4.-6. november 2002.
- Life in Science – Science in Life Conference, København, 7. november 2002.
- European Research 2002 Conference, Brussels, 11.-13. november 2002.
- European RTD Evaluation Network Meeting, Molskroen 27.-28. november 2002.

Siune, Karen:

- Deltagelse i CEIES møde med Eurostat, 7.-8. februar 2002.
- Deltagelse i EU's ekspertgruppe om benchmarking af politik vedr. humane ressourcer, februar og april 2002.
- Deltagelse i OECDs arbejdsgruppe vedr. bioteknologi (ordstyrer plus oplæg), Espoo 13.-15. maj 2002.
- Deltagelse i European RTD Evaluation Network meeting, Madrid 27.-28. juni 2002.
- Deltagelse i EU's arbejdsgruppe: Science and Society, 23. oktober 2002.
- Ordstyrer ved European RTD Evaluation Network meeting, Femmøller 27.-28. november 2002.
- Statistical Correspondents to the Helsinki Group: Women in Science.
- EU seminar om Forskning & Medier, København 16. december 2002.

Stephensen, Rikke:

- OECD, Paris, marts 2002.
- OECD, Paris, juni 2002.
- Eurostat, Luxemborg, september 2002.
- Danmarks Statistik, København, oktober 2002.
- Eurostat, Luxemborg, november 2002.

Vestergaard, Elisabeth:

- *Forskningskommissionens visioner – hvordan kommer vi videre?* Arr. af Akademiet for de Tekniske Videnskaber. København. 15. januar 2002.
- *Forskningens finanslov – hvad koster forskningen og hvad får samfundet for pengene?* Forskningsforums Forskningspolitiske Årsmøde 2002. København 15. april 2002.
- *Informationsmøde om 6. rammeprogram.* Industriens hus, København 30. april 2002.

Aagaard, Kaare:

- Forskningsforums Forskningspolitiske Årsmøde; Hotel Hilton, København 15. april 2002.

Deltagelse i nationale og internationale konferencer/kongresser og seminarer

Graversen, Ebbe Krogh:

- 3rd ENMOB workshop i Madrid, Præsentation af papir om forskermobilitet, 18. oktober 2002.
- 2nd LocNis workshop i Rebild, Præsentation af erfaringer og konklusioner fra mobilitetsprojekterne, 6. december 2002.

Langberg, Kamma:

- Rektorkollegiets Universitetskonference, 30. september 2002, København.
- 4th Triple Helix Conference, Copenhagen Business School, November 2002.

Mejlgaard, Niels:

- Norway 2030, European Free Trade Association, Brussels, juli 2002 (med oplæg).
- 4th Triple Helix Conference, Copenhagen Business School, November 2002.

Mortensen, Peter S.:

- Symposium for Anvendt Statistik, januar 2002.

Pedersen, Anne-Mette:

- The role of evaluations in the European Science Policy. Evaluations as instruments in science policy. European RTD Evaluation network meeting, Femmøller, 27.-28. november 2002.

Schmidt, Evanthia Kalpazidou:

- The role of evaluations in the European Science Policy. Evaluations as instruments in science policy. European RTD Evaluation network meeting, Femmøller, 27.-28. november 2002 (med oplæg).

Siune, Karen:

- CEIES seminar om ny økonomi, Rom 4.-5. marts 2002.
- Ordstyrer med oplæg ved MUSCIPOLI Workshop Two, Paris 3.-4. april 2002.
- Ordstyrer med oplæg ved MUSCIPOLI Workshop Three, Athen 10.-11. oktober 2002.
- CEIES seminar om formidling af statistik, Lissabon, 26.-27. oktober 2002.
- CEIES seminar om udviklingen af statistiske indikatorer som følge af EU's udvidelse, Budapest, 13.-15. november 2002.
- The role of evaluations in the European Science Policy. Evaluations as instruments in science policy. European RTD Evaluation network meeting, Femmøller, 27.-28. november 2002 (med oplæg).

Vestergaard, Elisabeth:

- EASA conference – 7th Biennial, 2002. (European Association of Social Anthropologists), København.
- Humanities – Essential Research for Europe. Arr. af Statens Humanistiske Forskningsraad. Odense Universitet. 3.-4. oktober 2002.

Aagaard, Kaare:

- MUSCIPOLI Workshop Two, Paris 3.-4. april 2002.
- The role of evaluations in the European Science Policy. Evaluations as instruments in science policy. European RTD Evaluation network meeting, Femmøller, 27.-28. november 2002.

Uddannelse, kursusdeltagelse

Irming, Jane Frølund:

- Navision C5 Debitor/Kreditor, 12. februar 2002.
- Brugerkursus, Den Offentlige Indkøbsportal, Risø, 10. juni 2002.

Jørgensen, Rikke Willemoes:

- Access 2002 grund, 25.-26. februar 2002.
- Access 2002 udvidet, 15.-17. april 2002.
- SAS Start- og programmering, mandage 14. januar - 13. maj 2002.

Ladefoged, Svend:

- SAS Start- og programmering, mandage 14. januar - 13. maj 2002.
- Access 2002 grund, 25.-26. februar 2002.
- Access 2002 udvidet, 15.-17. april 2002.

Langberg, Kamma:

- Engelskkursus, 21 timers eneundervisning, efteråret 2002.

Mejlgaard, Niels:

- Foresight. PREST, Manchester, maj 2002.

Pedersen, Anne-Mette:

- Adobe InDesign 2.0 seminar, Århus 6. februar 2002.
- Tools for the New Work, Adobeseminar, Århus 20. marts 2002.
- Brugerkursus, Den Offentlige Indkøbsportal, Risø 10. juni 2002.

Raun, Anders:

- Grundlæggende programmering, SAS, 5.-7. august 2002.
- Videregående programmering, SAS, 12.-13. august 2002.

Schaumann, Bjørn:

- SAS Programmering, 8. april-13. maj 2002

Stephensen, Rikke:

- Projektstyring, 6.-8. maj 2002. DJØF efteruddannelse
- "Retorik og formidling i skrift og tale", 1. semester af Masteruddannelse i Retorik og formidling, Århus Universitet, efteråret 2002.

Sørensen, Louise Funch:

- Grundlæggende programmering, SAS, 5.-7. august 2002.
- Videregående programmering, SAS, 8.-9. august 2002.

Vejlin, Rune Majlund:

- Grundlæggende programmering, SAS, 5.-7. august 2002.
- Videregående programmering, SAS, 12.-13. august 2002.

Vestergaard, Elisabeth:

- Geologi I: Sedimentgeologi & Danmarks geologi. DTU. Forår 2002.

Aagaard, Kaare:

- R&D Evaluation – Methods, experiences and new approaches, 4.-7. marts 2002; University of Twente, Enschede, Holland.

Censor og reviewvirksomhed

Graversen, Ebbe Krogh:

- Review af *Determinants of individual pay and Firm's pay structures in the Czech and Slovak Republics*, ed. Jaromir Gottvald, Technica Univerzita Ostrava, Ekonomicka Fakulta.

Mortensen, Peter S.:

- Medlem af censorkorpset ved Institut for Informationsbehandling, Handelshøjskolen i Århus.
- Medlem af censorkorpset ved Økonomisk Institut, Århus Universitet.
- Medlem af censorkorpset ved Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning.

Siune, Karen:

- Medlem af censorkorpset ved Sociologisk Institut, Københavns Universitet.
- Review for European Journal of Communion
- Review for European Union Politics

Vestergaard, Elisabeth:

- Medlem af censorkorpset ved Københavns Universitet, Institut for Antropologi.

Vejledning (speciale og ph.d.)

Mortensen, Peter S.:

- Vejledning af 4 specialestuderende (Mads Bayer, Kasper S. Nielsen, Mikael Rosenkilde og Henrik Troelsen).

Siune, Karen:

- Vejledning af specialestuderende (Peter Brink Andersen).
- Vejledning af ph.d.-studerende (Niels Mejlgaard).

Medlem af udvalg, bestyrelser, arbejdsgrupper m.m.

Graversen, Ebbe Krogh:

- Medlem af ENMOB. EU tematisk netværk.
- Medlem af Nordisk mobilitetsgruppe.
- Medlem af REMAP 1999-2002.
- Medlem af Centre for Research in Social Integration and Marginalization (CIM).

Kalpazidou Schmidt, Evanthia:

- Medlem af The Nordic Network of International and Comparative Education (NICE).

Kindtler, Kristian:

- Medlem af Changing Contexts for Mediating Public Concern in the Assessment of Biotechnoscience (COMPASS).
- Medlem af redaktionen på tidsskriftet Distinktion.
- Medlem af redaktionen på Habermas Forum (<http://www.habermasforum.dk/>).

Langberg, Kamma:

- Medlem af REMAP 1999-2002.
- Medlem af gruppe i forbindelse med projekt VIDENNET.

Mortensen, Peter S.:

- Medlem af Forskningsfaglig Følgegruppe vedr. Erhvervsfremmestyrelsens Teknologiske Fremsyn. København, fra 2001-.
- Deltagelse i Videnskabsministeriets styregruppe vedr. sektorforskningen, november-december 2002.

Pedersen, Anne-Mette:

- Medlem af Analyseinstitut for Forsknings bestyrelse, medarbejderrepræsentant, 1997-.
- Medlem af netværk for institutioner under IT- og Forskningsministeriet ved. Løn- og personalepolitik.
- Medlem af Videnskabsministeriets styregruppe vedr. implementering af den offentlige indkøbsportal (DOIP).
- Deltagelse i Videnskabsministeriets styregruppe vedr. sektorforskningen, november-december 2002.

Siune, Karen:

- Medlem af bestyrelsen for Forskningscentret for Skov & Landskab, udpeget af IT- og forskningsministeren samt miljø- og energiministeren, 2000-2002.
- Medlem af bestyrelsen for Center for Regional- og Turismedforskning, udpeget af SEDIRK, udnævnt af Forskningsministeriet, 1998-2002.
- Medlem af Styrelsen for Danmarks Statistik, udpeget af økonomiministeren, 1991-2002.
- National repræsentant i EU-kommissionens DG XII's Evaluation Network, udpeget af EU - DG XII, 1998-.
- National repræsentant i NESTI, National Experts on Statistical Indicators, udpeget af IT-Forskningsministeriet, 1997-.
- Medlem af The European Advisory Committee on Statistical Information Economic and Social Spheres (CEIES), udpeget af EU kommissionen.
- Medlem af det europæiske forskernetværk PARANET, 2001-.
- Medlem af bestyrelsen for Forskerskolen "Produktion, Integration og Velfærd", udpeget af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, 1998-.
- Medlem af Styregruppen for REMAP, "Forskningsledelse i samfund med hastig social forandring", 1999-.
- Medlem af EU-gruppen af Statistical Correspondents to the Helsinki Group concerning Women and Science (udpeget af IT- og Forskningsministeriet), 2000-.
- Medlem af EU-ekspertgruppen vedr. benchmarking af humane ressourcer (udpeget af IT- og Forskningsministeriet), 2001-2003.
- Medlem af og koordinator for MUSCIPOLI, EU STRATA projekt (2001-2003).
- Formand for Advisory Group vedr. Science and Society, EU's 6. rammeprogram, 2002-.
- Deltagelse i Videnskabsministeriets styregruppe vedr. sektorforskningen, november-december 2002.
- Deltager i EU-projektet MORESS - Mapping of Research in European Social Sciences and Humanities, 2002-2004.

Vestergaard, Elisabeth:

- Expert assessor ved Norges Forskningsråds Centre of Excellence Scheme (2001-).
- Medlem af ph.d.-bedømmelsesudvalg ved Froðskaparsetúr Föroya (Færøernes Universitet), Tórshavn.
- Medlem af bestyrelsen for Center for Nordatlantiske Studier, Aarhus Universitet.
- Forretningsfører for SNAI – Society for North Atlantic Information (finansierer videnskabelige publikationer og konferencer i nordatlantiske emner).
- Fagkonsulent for supplementbindet til Den Store Danske Encyklopædi (2001-2002).
- Deltager i REMAP-projektet (1999-2002).
- Medlem af EU samarbejde-ERFA-gruppe.
- Visiting Fellow (life Member) Clare Hall College, Cambridge (2001-).

Bestyrelse for AFSK 15.09.00-14.09.03

Direktør, cand. polit. Jens Kampmann (formand)

Rektor, cand. mag. Henrik Toft Jensen

Forskningsleder, cand.jur. Vita Bering Pruzan

Direktør, civ.ing. Lisbeth Valentin Hansen

Docent, dr.phil. Lise Hannestad

Vicedirektør, civ.ing. Ulla Röttger

Institutsekretær, kontorfuldmægtig Anne-Mette Pedersen, medarbejderrepræsentant

Sekretær for bestyrelsen:

Direktør, dr.scient.pol. Karen Siune (forestår bestyrelsens sekretariatsopgaver)

Samarbejdspartnere

Instituttet har omkring de enkelte projekter samarbejde med en række forskere. I nedenstående tabel er angivet en række institutioner, som instituttet har samarbejde med.

Nationale samarbejdspartnere	Internationale samarbejdspartnere
<p>Aarhus Universitet Institut for Statskundskab Institut for Økonomi, Afd. for Virksomhedsledelse Institut for Økonomi, Afd. for Nationaløkonomi Afd. For Socialantropologi og etnografi</p> <p>Risø Afd. for Systemanalyse</p> <p>Forskningscentret for Skov & Landskab</p> <p>Handelshøjskolen i Århus Nationaløkonomisk Institut</p> <p>Handelshøjskolen i København Institut for Ledelse, Politik og Filosofi</p> <p>Københavns Universitet Centre for Industrial Economics (CIE)</p> <p>Roskilde Universitetscenter Institut 8</p> <p>Aalborg Universitet Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning</p> <p>Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole Mejeri- og Levnedsmiddelinstitutet</p> <p>Danmarks Statistik</p> <p>REMAP-partnere: Astion A/S Danisco Cultor Innovation Haldor Topsøe A/S NKT Research A/S TDC Innovation A/S Reson A/S</p>	<p>Eurostat</p> <p>OECD</p> <p>EU - DG XII</p> <p>The European Advisory Committee on Statistical Information Economic and Social Spheres (CEIES)</p> <p>National Experts on Science and Technology Indicators (NESTI)</p> <p>Changing Contexts for Mediating Public Concern in the Assessment of Biotechnoscience (COMPASS)</p> <p>STEP, Norge</p> <p>NIFU, Norge</p> <p>VINNOVA (tidl. NUTEK), Sverige</p> <p>SISTER, Sverige</p> <p>Grønlands Statistik Norges Statistik Sveriges Statistik Finlands Statistik Islands Statistik</p> <p>MUSCIPOLI-partnere: Economic and Social Research Council, UK Maison de Science de l'Homme, France University of Athens, Greece University of Budapest, Hungary Twente University, Netherlands</p>

Vedtægter for Analyseinstitut for Forskning

§ 1. Analyseinstitut for Forskning er oprettet som en sektorforskningsinstitution under Forskningsministeriet, i henhold til § 2 stk. 2 i lov nr. 1076 af 20. december 1995 om sektorforskningsinstitutioner.

Stk. 2. Institutets navn er på engelsk "The Danish Institute for Studies in Research and Research Policy".

Stk. 3. Institutets hjemsted er Århus.

Institutets formål.

§ 2. Institutet har til formål gennem egen forskning og udredning at styrke grundlaget for det forskningsrådgivende system og for forskningspolitiske beslutninger.

Stk. 2. Institutet skal udføre både grundlæggende forskning og langsigtet kompetenceopbygning og mere anvendelsesorienterede analyser og udredninger.

Institutets arbejdsområder.

§ 3. Institutet skal udføre forskning i forskning og analysere vilkårene for forskning, studere forskningens omfang, fordeling og anvendelse i samfundet.

Stk. 2. Institutet skal opbygge kompetence på sit forskningsfelt, bl.a. gennem samarbejde med andre forskningsinstitutioner.

Stk. 3. Institutet skal bidrage til uddannelse af forskere inden for sit arbejdsområde.

Stk. 4. Institutet skal fremme en kvalificeret offentlig debat om forskningspolitiske spørgsmål.

Stk. 5. Institutet offentliggør resultaterne af sine forsknings- og udredningsarbejder.

Stk. 6. Institutet udarbejder efter nærmere aftale med Forskningsministeriet statistik og forskningspolitiske udredninger.

Stk. 7. Institutet kan deltage i forskningsprogrammer, nationale og internationale, og kan forske for midler fra forskningsråd, fonde og lignende.

Bestyrelsen.

§ 4. Formanden og bestyrelsens øvrige medlemmer beskikkes af forskningsministeren.

Stk. 2. Bestyrelsen består af en formand og 6 medlemmer.

Stk. 3. Formanden og 2 medlemmer udpeges af forskningsministeren. Et af disse medlemmer skal repræsentere erhvervslivet og/eller arbejdsmarkedet.

1 medlem udpeges efter indstilling fra Rektorkollegiet.

1 medlem udpeges efter indstilling fra Sektorforskningens Direktørkollegium (SEDIRK).

1 medlem udpeges efter indstilling fra Institutrådet.

1 medlem vælges af og blandt instituttets medarbejdere.

Stk. 4. Mindst halvdelen af bestyrelsesmedlemmerne skal være forskere.

Stk. 5. Lov om ligestilling ved besættelse af bestyrelsesposter i den statslige forvaltning gælder for bestyrelsens sammensætning.

Stk. 6. Formanden og bestyrelsesmedlemmerne beskikkes for en periode på 3 år. Genbeskikkelse kan finde sted én gang. Medarbejderrepræsentanten kan dog beskikkes flere gange afhængig af institutionens medarbejders valg.

Stk. 7. Afgår formanden eller et bestyrelsesmedlem i utide, udpeger forskningsministeren et nyt medlem for den resterende udpegningsperiode. Nyt medlem udpeges efter indstilling på samme måde som det afgåede medlem.

Bestyrelsens ansvar og kompetence.

§ 5. Bestyrelsen varetager instituttets overordnede ledelse, jf. lovens § 3.

Stk. 2. Bestyrelsen afgiver indstilling til forskningsministeren om ansættelse og afskedigelse af instituttets direktør.

Stk. 3. Bestyrelsen har det overordnede ansvar for instituttets faglige og administrative aktivitet og godkender instituttets politik på centrale områder.

Stk. 4. Bestyrelsen skal godkende instituttets arbejds- og formidlingsplaner.

Stk. 5. Bestyrelsen skal påse, at der tages højde for de forsknings-, udviklings-, udrednings- og rådgivningsopgaver, som ministeren har anmodet institutionen om at løse.

Stk. 6. Bestyrelsen skal godkende og offentliggøre strategiplaner for instituttets virksomhed.

Stk. 7. Bestyrelsen godkender budget og regnskab, og skal herunder sikre en rimelig balance mellem opgaver finansieret med basisbevillinger og opgaver finansieret på anden måde.

Stk. 8. Bestyrelsen godkender samarbejdsaftaler, kontrakter m.v. i tilfælde af, at disse engagementer har vidtrækkende betydning for instituttet eller er af usædvanlig karakter.

Stk. 9. Bestyrelsen afgiver instituttets årlige beretning til forskningsministeren.

Stk. 10. Bestyrelsen skal mindst hvert femte år tage initiativ til, at der sker en evaluering af instituttets arbejde.

Stk. 11. Bestyrelsen udpeger en international videnskabelig rådgivningsgruppe for instituttet. Bestyrelsen fastsætter vejledende retningslinjer for rådgivningsgruppens funktion, sammensætning og størrelse.

Stk. 12. Bestyrelsen har pligt til at give Forskningsministeriet underretning om sådanne forhold vedr. instituttets virksomhed, som ministeren må skønnes at have behov for at være bekendt med.

Bestyrelsens møder.

§ 6. Bestyrelsen afholder regelmæssige møder, dog mindst 2 hvert år. Yderligere møder indkaldes, når formanden eller mindst 3 ordinære medlemmer finder det nødvendigt.

Stk. 2. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når et flertal er til stede.

Stk. 3. Hvert bestyrelsesmedlem har én stemme. I tilfælde, hvor stemmerne står lige, er formandens stemme afgørende.

Stk. 4. Instituttets direktør deltager i bestyrelsesmøderne uden stemmeret, og forestår bestyrelsens sekretariatsopgaver og har ansvaret for, at der bliver ført protokol fra møder.

Bestyrelsens arbejdsform.

§ 7. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

Andet.

§ 8. Der ydes honorarer til formand og bestyrelsesmedlemmer efter de regler, som gælder for offentlig virksomhed.

Direktøren.

§ 9. Instituttets direktør, der skal være en velmeriteret forsker, ansættes af forskningsministeren efter indstilling af bestyrelsen.

Stk. 2. Direktøren varetager på instituttets vegne, under ansvar for bestyrelsen, den daglige ledelse af instituttet, herunder kontakten til Forskningsministeriet, og repræsenterer instituttet udadtil.

Stk. 3. Direktøren ansætter og afskediger det øvrige personale.

Stk. 4. Direktøren træffer beslutning om samarbejdsaftaler med eksterne partnere med mindre disse aftaler er af en sådan karakter, at de falder ind under § 5 stk. 6, dvs. kan opfattes som vidtrækkende eller af usædvanlig karakter.

Stk. 5. Direktøren er over for bestyrelsen ansvarlig for, at budgettet holdes, og at administrationen er i overensstemmelse med lovgivning, gældende administrative bestemmelser og kollektive overenskomster.

Stk. 6. Direktøren udarbejder nødvendigt materiale til bestyrelsen, herunder indstillinger til bestyrelsens beslutninger.

Regnskabspligt og revision.

§ 10. Instituttets regnskabsår er finansåret.

Stk. 2. Før regnskabsårets begyndelse vedtager bestyrelsen et driftsbudget, som skal godkendes af Forskningsministeriet.

Stk. 3. Direktøren udarbejder månedlige regnskabsoversigter, som sendes til Forskningsministeriet og Rigsrevisionen. Efter hvert regnskabsårs afslutning aflægger bestyrelsen senest den 1. maj regnskab over for Forskningsministeriet.

Stk. 4. Regnskabet skal omfatte driftsregnskab, kasseregnskab, status og beholdninger. Forskningsinstituttets regnskabsføring skal følge statens almindelige regler, jf. for tiden Finansministeriets bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen m.v. og Finansministeriets cirkulære om udarbejdelse af institutionsinstrukser vedrørende regnskabsvæsenets tilrettelæggelse.

Stk. 5. Det godkendte og underskrevne regnskab afgives af bestyrelsen til Forskningsministeriet. Forskningsministeriet afgiver regnskabet til Rigsrevisionen.

Stk. 6. Instituttets regnskab revideres af Rigsrevisionen i henhold til § 2 i lov om revisionen af statens regnskaber.

Vedtægternes ikrafttrædelse.

§ 11. Ændringer i vedtægterne udarbejdes af bestyrelsen og godkendes af forskningsministeren.

Stk. 2. Vedtægterne træder i kraft, når de er underskrevet af såvel forskningsministeren som bestyrelsens formand.

Godkendt den 23. april 1998 af

Jan Trøjborg
Forskningsminister

samt

Jens Kampmann
Bestyrelsesformand